
**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W WEJHEROWIE
STYCZEŃ – GRUDZIEŃ 2024**

**Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
Wejherowo**

Opr.: Karolina Siemieńczuk, Łukasz Matuszczyk

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
1. ZAGADNIENIA WSTĘPNE.....	4
2. DZIAŁALNOŚĆ I STRUKTURA ORGANIZACYJNA GOPS	5
3. WYSZCZEGÓLNIENIE PRIORYTETOWYCH ZADAŃ GOPS.....	9
3.1.ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ.....	9
3.2.ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 29 LIPCA 2005 R. O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY DOMOWEJ.....	20
3.3.ZADANIA REALIZOWANE W OPARCIU O ZAPISY USTAWY Z DNIA 26 PAŹDZIERNIKA 1982 R. O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI ORAZ USTAWY Z DNIA 29 LIPCA 2005 R. O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII.	21
3.4.ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 R. O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.	22
3.5.ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 28 LISTOPADA 2003 R. O ŚWIADCZENIACH RODZ.....	22
3.6.ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 4 LISTOPADA 2016 ROKU O WSPARCIU KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”.	24
3.7.ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 11 LUTEGO 2016 ROKU O POMOCY.....	25
3.8.ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 7 WRZEŚNIA 2007 R. O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW.	26
3.9. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY	27
3.10. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 14 SIERPNI 2020 R. O ZMIANIE USTAWY O BIOKOMPONENTACH I BIOPALIWACH CIEKŁYCH ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW	27
3.11. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O DODATKU OSŁONOWYM.....	28
3.12. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O DODATKU WĘGLOWYM.....	28
3.13. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O SZCZEGÓLNYCH ROZWIĄZANIACH W ZAKRESIE NIEKTÓRYCH ŹRÓDEŁ CIEPŁA W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ NA RYNKU PALIW	29
3.14. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O SZCZEGÓLNYCH ROZWIĄZANIACH SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ODBIORCÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ W 2024 ROKU W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ NA RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ	30
3.15. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2022 R. O POMOCY OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA	31
3.16. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O DODATKACH MIESZKANIOWYCH ORAZ USTAWY Z DNIA 10 KWIEŹNIA 1997 R. PRAWO ENERGETYCZNE.....	31
3.17. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 7 WRZEŚNIA 1991R. O SYSTEMIE OŚWIATY	32
4. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WEJHEROWIE ORAZ REALIZOWANE PROJEKTY SOCJALNE I PROGRAMY MAJĄCE NA CELU WSPARCIE OSÓB I RODZIN.....	33
4.1 PROGRAM SENIORALNY DLA GMINY WEJHEROWO NA LATA 2021-2024.....	33
4.2 WSPÓŁPRACA Z BANKIEM ŻYWNOŚCI.	33
4.3.PROJEKTY DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH.	34
4.4 WOLONTARIAT.....	34
4.5.DODATKOWE DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW.	35
5. INFORMACJA FINANSOWA ZE ŚWIADCZEŃ WYDATKOWANYCH W 2024 ROKU.....	37
6. ANALIZA KLIENTÓW GOPS ZA 2024 ROK.....	41
6.1.RODZINY KORZYSTAJĄCE ZE WSPARCIA SPOŁECZNEGO.....	41
7. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ.....	45
7.1.ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI.....	45
8. PODSUMOWANIE.....	46

9. SPIS TABEL.....	48
10. Spis wykresów	48

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WEJHEROWIE STYCZEŃ – GRUDZIEŃ 2024

1. ZAGADNIENIA WSTĘPNE

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283) Dyrektor ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka Radzie Gminy Wejherowo za rok 2024 i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie jest podstawową jednostką organizacyjną systemu pomocy społecznej gminy Wejherowo, w skład której wchodzi:

1. Placówki Wsparcia Dziennego,
2. Klub Integracji Społecznej,
3. Inne jednostki tworzone w oparciu o rozeznane potrzeby gminy, jak Klub Gier dla dzieci w sołectwie Kniewo oraz Klub Seniora w Bieszkowicach i w Gościcinie.

Celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości, a także wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach godnych człowieka oraz zapobieganie powstaniu nowych problemów społecznych przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Obowiązkiem osób ubiegających się o przyznanie pomocy jest współdziałanie w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Motywuje to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół bezradnej, biernej, roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów. Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez efektywną realizację zadań powinien zmierzać do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, jak również zapobiegać powstawaniu nowych problemów społecznych rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, które znajdują swoje umocowanie m.in. w następujących aktach prawnych:

- o pomocy społecznej;
- o świadczeniach rodzinnych;
- o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- o Karcie Dużej Rodziny;
- o dodatkach mieszkaniowych oraz prawo energetyczne;
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- o przeciwdziałaniu narkomanii;
- o systemie oświaty;
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

Dodatkowo Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował i monitorował działania realizowane w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wejherowo na lata

2021-2026 (Uchwała nr XXII/282/2020 Rady Gminy Wejherowo z dnia 28 grudnia 2020r.), Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 (Uchwała Nr XL/481/2022 Rady Gminy Wejherowo z dnia 30 marca 2022r.), Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wejherowo na lata 2022 – 2024 (Uchwała Nr XXXVI/417/2021 Rady Gminy Wejherowo z dnia 29 grudnia 2021 r.), Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wejherowo na lata 2021 – 2024 (Uchwała Nr LIX/660/2023 Rady Gminy Wejherowo z dnia 27 września 2023 r. oraz Programu Senioralnego dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2024 (Uchwała Nr XXII/281/2020 Rady Gminy Wejherowo z dnia 28 grudnia 2020r.).

2. DZIAŁALNOŚĆ I STRUKTURA ORGANIZACYJNA GOPS

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w roku 2024 roku kontynuował realizację wszystkich ustawowych zadań nałożonych na Ośrodek. W tym celu poprzez utworzenie sprawnych mechanizmów kontroli zarządczej kontynuowano działania prowadzące do:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi;
- skuteczności i efektywności działania;
- wiarygodności sprawozdań;
- ochrony zasobów;
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;
- efektywności i skuteczności przepływu informacji;
- zarządzania ryzykiem.

W Ośrodku w dalszym ciągu obowiązuje Zarządzenie Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie Nr 12/2022 z dnia 20 czerwca 2022 roku w sprawie wprowadzania Regulaminu Kontroli Zarządczej i zarządzania ryzykiem dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wymogami sporządzane są: Rejestr Ryzyka i Raport Ryzyka. Corocznie przeprowadzana jest samoocena kontroli zarządczej, a na jej podstawie sporządzana jest informacja o stanie kontroli zarządczej za dany rok.

W Ośrodku funkcjonują następujące komórki organizacyjne:

1. Dział Pomocy w Środowisku.
2. Dział Świadczeń dla Rodzin.
3. Dział Organizacyjny.
4. Dział Finansowy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w 2024 roku zapewniał obsługę administracyjno-finansową:

1. Zespołowi Interdyscyplinarnemu, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, o której mowa w ustawie z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z Zarządzeniem nr GOPS.AD.10.6.2023 Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie z dnia 4 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie, określono zasady kierowania ośrodkiem oraz zakres działania komórek organizacyjnych.

W Ośrodku funkcjonują następujące zespoły w Dziale Pomocy w Środowisku:

- Zespół ds. świadczeń,
- Zespół ds. usług socjalnych,
- Zespół ds. obsługi klientów i pracy socjalnej
- Stanowisko ds. obsługi administracyjno-merytorycznej GZI i GKRPA.

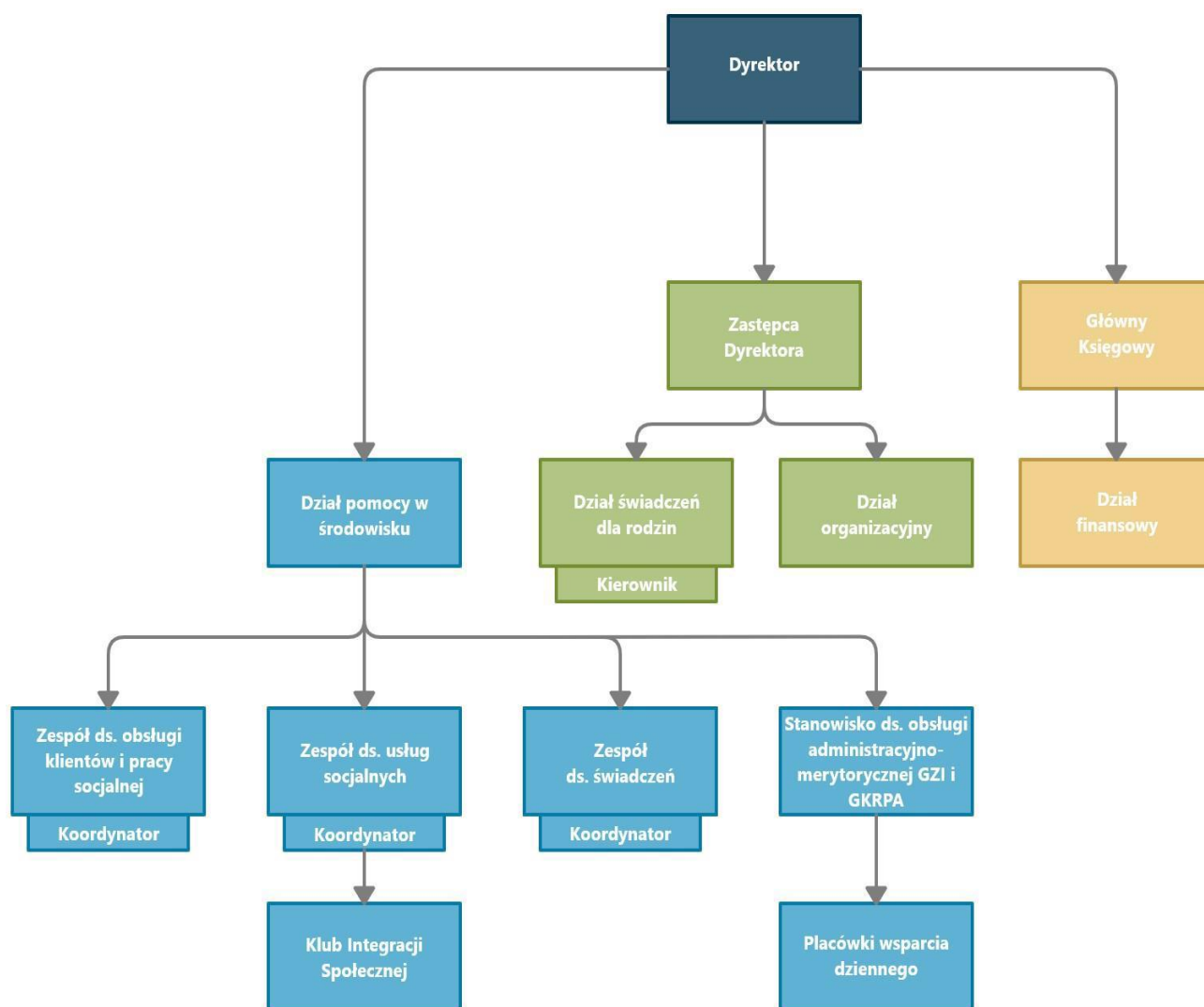
Istnieją zadania i działania na poszczególnych stanowiskach w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie. Dyrektor określa politykę i strategię funkcjonowania Ośrodka. Wśród zadań wskazać należy m.in.: zatwierdzanie projektów i bilansu potrzeb oraz sprawozdawczości z działalności Ośrodka, wydawanie decyzji administracyjnych zgodnie z posiadanymi upoważnieniami oraz zapewnienie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Zastępca Dyrektora nadzoruje i koordynuje pracę komórek organizacyjnych Ośrodka jemu podległych odpowiadając za prawidłową realizację ich zadań, sporządza okresowe oceny podległych kierowników/koordynatorów.

Kierownicy/koordynatorzy sprawują nadzór oraz ponoszą odpowiedzialność za prawidłową i skuteczną pracę podległej komórki w zakresie realizowanych zadań. Do ich obowiązków należy m.in.: opracowywanie projektów procedur wewnętrznych dotyczących prowadzonych zadań, diagnozowanie i bilansowanie potrzeb, kontrola dokumentacji wytwarzanej w dziale pod względem merytorycznym, pełnienie funkcji bezpośredniego przełożonego dla podległych pracowników, w tym: zapewnienie należytego wykorzystania czasu pracy i przestrzegania dyscypliny pracy podległych pracowników oraz opracowywanie propozycji do projektów planów i programów rozwojowych w zakresie swojej właściwości.

Pracownicy odpowiadają za kompletność i rzetelność prowadzonej dokumentacji oraz kontrolę merytoryczną dokumentów, odpowiednio do powierzonych zadań, wdrażają działania usprawniające organizację, metody i formy pracy. W ramach Działu Pomocy w środowisku stworzono zespoły problemowe, odpowiednio do realizowanych zadań. Co ważne, kompetencje poszczególnych zespołów i stanowisk z założenia były na bieżąco dostosowywane, zgodnie z potrzebami Ośrodka.

Strukturę organizacyjną ośrodka obrazuje poniższy schemat:

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 Ustawy o pomocy społecznej. Gminę Wejherowo według stanu na dzień 31.12.2024r. zamieszkiwało łącznie 28 461 mieszkańców, w tym 28 153 zameldowanych na pobyt stały oraz 308 na pobyt czasowy. Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie zatrudnia pracowników socjalnych, których na dzień 31 grudnia 2024r. zatrudnionych było 13, w tym 12 pracowników terenowych (przeprowadzających środowiskowe wywiady rodzinne i świadczących pracę socjalną), 1 pracownik ds. merytorycznych.

Wśród zatrudnionych pracowników socjalnych wyszczególnia się:

- 1 pracownik na stanowisku głównego specjalisty pracy socjalnej
- 1 pracownik na stanowisku pracy starszego pracownika socjalnego - koordynator
- 2 pracowników na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej,
- 1 pracownik na stanowisku specjalista pracy socjalnej,
- 2 pracowników na stanowisku starszego pracownika socjalnego,
- 6 pracowników na stanowisku pracownika socjalnego.

Zgodnie z przepisami, Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących.

W Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniona jest wykwalifikowana kadra, wyspecjalizowana z różnych dziedzin. Pracownicy posiadają nie tylko wiedzę teoretyczną, ale również duże doświadczenie zawodowe, które umiejętnie wykorzystują w swojej pracy. Ma to niewątpliwy wpływ na wysoką jakość usług socjalnych świadczonych przez pracowników Ośrodka. Według stanu na dzień 31.12.2024r. na 39 osób zatrudnionych w GOPS, 32 posiada wykształcenie wyższe.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości świadczonej pracy i prawidłowego realizowania zadań, pracownicy jednostki objęci byli systemem szkoleń.

W 2024 roku pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie skorzystali z 31 szkoleń specjalistycznych. Wszystkie zgłoszone potrzeby w tym zakresie zostały spełnione.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie uczestniczyli w następujących szkoleniach specjalistycznych:

1. „Dodatek ośtonowy edycja 2024”
2. „Kolejna rewolucja w orzeczeniach – znowu przedłużamy!”
3. „Świadczenia opiekuńcze 2024”
4. „Zamknięcie ksiąg rachunkowych oraz sporządzenie sprawozdań finansowych za 2023 rok”
5. „Dokumentacja Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Diagnostyczno-Pomocowych po nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Realizacja procedury Niebieska Karta.”
6. „Przeciwdziałanie przemocy domowej”
7. „Standardy ochrony małoletnich”
8. „Sprawozdawczość budżetowa za 2023 rok”
9. „Usługi społeczne szansą na rozwój lokalnej polityki społecznej”
10. „Zmiany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji w 2024 r.”
11. „Specustawa ukraińska – przedłużamy do 30.06 !”
12. „Procedura zabezpieczenia dziecka”
13. „Wojewódzkie spotkanie dotyczące interdyscyplinarnych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej”
14. „Rodzinny wywiad środowiskowy po zmianach rozporządzenia – aktualne problemy i nowości. Kontrakt socjalny jako narzędzie wsparcia i motywacji w procesie zmiany”
15. „Rola i zadania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zasady współpracy GKRPA z Radą Gminy. Dialog motywujący. Nowelizacja ustawy z dnia 09 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw”
16. „Usługi sąsiedzkie i usługi wsparcia krótkoterminowego Nowe regulacje od 01.11.2023 r.”
17. „Rodzina szyta na miarę”
18. „Nowelizacja specustawy ukraińskiej 1 lipca 2024”
19. „Sygnaliści w OPS od A do Z w 2024 r. – wzory dokumentacji i procedury”
20. „Bon energetyczny 2024”
21. „Skuteczna realizacja zadań Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – szkolenie dla nowych członków KRPA”
22. „Trauma rozwojowa u dzieci i młodzieży – objawy i sposoby pomocy”
23. „Dziecko w procedurze „Niebieskie Karty”. Interwencja i pomoc w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy domowej wobec dzieci.”
24. „Jakie zmiany w pomocy społecznej od 01.01.2025 r Nowe Kryteria dochodowe, orzeczenia o niepełnosprawności, wywiad”
25. „DODATEK MOTYWACYJNY 1000 zł – najnowsze informacje”
26. „Wydawanie decyzji uznaniowych z zakresu pomocy społecznej w świetle najnowszego rzecznictwa. Wzory uzasadnień”
27. „Bezpieczeństwo pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych Szkolenie obowiązkowe dla pracowników socjalnych – aktualizacja co 2 lata”
28. „Praca asystenta rodziny – krok w dobrym kierunku”

29. „Zadania i szczególna rola Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego jako lidera w systemie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy. Dokumentacja Zespołu Interdyscyplinarnego w świetle znowelizowanej Ustawy o p.p.d. na podstawie autorskiego Regulaminu funkcjonowania ZI. Praktyczne omówienie najważniejszych zadań Zespołu oraz zasad dokumentowania działań podejmowanych przez Zespół”
30. „eDoręczenia w systemie EZD eKancelaria”
31. „E-doręczenia – zmiany w 2024 roku. Obowiązkowe wdrożenie i obsługa systemu od 1 stycznia 2025 roku”

3. WYSZCZEGÓLNIENIE PRIORYTETOWYCH ZADAŃ GOPS

Do głównych zadań Ośrodka należy wykonywanie zadań pomocy społecznej w gminach (art. 110 ustawy o pomocy społecznej). Ośrodek realizując zadania zleczone z zakresu administracji rządowej, kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę, a wykonując zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej, kieruje się ustaleniami Wójta. Dodatkowo Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Wejherowie powierzono do realizacji zadania wynikające z innych ustaw, co zostanie omówione poniżej.

3.1. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ.

3.1.1. ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM

Część zadań jest dotowana przez budżet państwa.

3.1.1.1. Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie realizował Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wejherowo na lata 2021-2026, która została wprowadzona Uchwałą Rady Gminy Wejherowo nr XXII/282/2020 z dnia 28 grudnia 2020r. Należy nadmienić, iż GOPS jest koordynatorem w/w strategii.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 jest wieloletnim dokumentem programowym, mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego jej mieszkańców, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Zgodnie z w/w ustawą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Zapisy zawarte w strategii rozwiązywania problemów społecznych nawiązują do trzech najważniejszych obszarów wsparcia: profilaktyki, interwencji (leczenia) oraz integracji. Strategia dla gminy Wejherowo zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębianie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Strategię dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2026 opracowano w oparciu o aktywny i partnerski udział przedstawicieli sołectw, policji, lokalnych liderów społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji współdziałających w obszarze polityki społecznej.

Głównym celem Strategii jest zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy Wejherowo odpowiedniego poziomu dobrostanu psychicznego poprzez poprawę jakości życia mieszkańców,

umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, a także stworzenie efektywnego i sprawnie działającego systemu pomocy społecznej.

Strategia, o której mowa, zawiera w szczególności:

- diagnozę sytuacji społecznej;
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- określenie: celów strategicznych projektowanych zmian,
- kierunków niezbędnych działań,
- sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
- wskaźników realizacji działań.

Ewaluacja zadań przewidzianych w ww. Strategii zostanie dołączona do niniejszego sprawozdania jako osobny dokument.

3.1.1.2. Sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 16 a ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje samorządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Natomiast ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Ocena zasobów wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio Radzie Gminy, Radzie Powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę zasobów, która wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Zasoby pomocy społecznej mają za zadanie nie tylko prezentację działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, jak również cały szereg wzajemnie uzupełniających się instytucji podejmujących działania, które mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Wejherowo. Obecnie ocena zasobów pozwala na przedstawienie sytuacji gminy Wejherowo zarówno na tle powiatu wejherowskiego, jak i województwa pomorskiego. Ocena zasobów pomocy społecznej odzwierciedla działalność Gminy Wejherowo oraz jednostek współpracujących w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej. Dokonana ocena zasobów pomocy społecznej dowodzi, że działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie przynosi zamierzone efekty. We wnioskach końcowych oceny zasobów za rok 2023 zwrócono szczególną uwagę na następujące rekomendacje na rok 2024:

1. dalsze zabezpieczenie środków finansowych na udzielenie pomocy i wsparcia w formie świadczeń o charakterze materialnym i finansowym na poziomie rzeczywistym i prawnie uzasadnionych potrzeb mieszkańców gminy zgodnie z prognozami zawartymi w ocenie zasobów w celu utrzymania dotychczasowej infrastruktury pomocy społecznej zgodnie z powierzonymi zadaniami;
2. rozwój i utrzymanie infrastruktury jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w celu prawidłowego realizowania polityki społecznej oraz programów i projektów lokalnych o charakterze społecznym, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych;
3. realizowanie zadań aktywizujących poprzez:

- dalszy rozwój działań na rzecz integracji i partycypacji mieszkańców w życiu społecznym oraz rozwijanie zintegrowanego lokalnego systemu wsparcia na rzecz osób i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym wspierania zarówno pod względem finansowym, jak i kadrowym, podejmowanie dalszych inicjatyw wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez kontynuację Programu Senioralnego dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2024 czy rozbudowę infrastruktury lokalowej dla seniorów,

- doskonalenie modelu Ośrodka związanego z rozwojem środowiskowej pracy socjalnej ukierunkowanej na aktywizację i integrację mieszkańców poprzez podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw Klientów, zwiększania ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu narzędzi jakimi dysponuje pomoc społeczna np. wypracowanych podczas realizacji projektu "Wdrażanie zmian organizacyjnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie",
 - dalsze pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację projektów/programów kierowanych do poszczególnych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - podnoszenie jakości oferowanych usług społecznych poprzez dalszy rozwój narzędzi niezbędnych w pracy socjalnej (w tym asystentury), dostosowywanie oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, technik i narzędzi, monitorowaniem funkcjonowania jednostki i dokonywaniem ewaluacji pracy jednostki,
 - prowadzenie działań aktywizujących Klientów pomocy społecznej w ramach projektów socjalnych/programów,
 - wzmacnianie działań na rzecz organizowania społeczności lokalnej oraz wolontariatu i kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi;
4. promocja i tworzenie warunków do dalszego rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, doskonalenia metod pracy, poradnictwa specjalistycznego, dostosowanego do indywidualnych potrzeb mieszkańców Gminy Wejherowo.

Szczegółowa ocena danych z realizacji zadań za rok 2024 zostanie przedstawiona w odrębnym dokumencie.

3.1.1.3. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

Zadanie realizowane na bieżąco poprzez opłacanie pobytu w schroniskach dla osób bezdomnych oraz organizację punktu wymiany odzieży używanej. W roku 2024 tą formą pomocy objęto 25 osób bezdomnych, a łączna kwota udzielonych im świadczeń wyniosła 256 903 zł.

3.1.1.4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.

Przyznawane na podstawie wywiadu środowiskowego, zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Zadanie realizowane na bieżąco. W roku 2024 przyznano 176 świadczeń. Z tej formy pomocy skorzystały 53 rodziny. Łącznie na ten cel wydatkowano 81 043 zł.

3.1.1.5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.

Przyznawane na podstawie wywiadu środowiskowego, zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Zadanie realizowane na bieżąco. W roku 2024 z tej formy pomocy skorzystało 35 rodzin, w których było 53 osób w rodzinie. Łącznie na ten cel wydatkowano kwotę 11 700 zł.

3.1.1.6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego a także klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Przyznawane na podstawie wywiadu środowiskowego, zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Zadanie realizowane na bieżąco. W roku ubiegłym 1 rodzinie przyznano pomoc z tytułu zdarzenia losowego w kwocie 4.000 zł.

3.1.1.7. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w narodowym funduszu zdrowia.

W roku 2024 nie przyznano ww. świadczenia.

3.1.1.8. Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego.

W roku 2024 nie złożono wniosków o ww. świadczenie.

3.1.1.9. Opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem.

Zadanie nierealizowane

3.1.1.10. Praca socjalna.

Zadanie realizowane przez pracowników socjalnych.

Praca socjalna, rozumiana jest jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub umowę współpracy zawieraną przez pracownika socjalnego z klientem w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla jego trudnej sytuacji życiowej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie praca socjalna dokumentowana jest w oparciu o Narzędzia Pracy Socjalnej WRZOS. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również na rzecz zapobiegania pogorszeniu się ich sytuacji. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywoływanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przewyższania trudnych sytuacji życiowych. Praca socjalna z osobami i rodzinami to podejmowany w sposób zorganizowany zespół metodycznych czynności pracownika socjalnego.

W roku sprawozdawczym pracą socjalną objętych było łącznie 11 rodzin. W 2024 roku do pracy socjalnej zostało skierowanych 11 rodzin, z czego praca z 1 rodziną została zawieszona. W 10 rodzinach będzie kontynuowana w roku 2024. Analizując dane porównawcze należy wskazać na spadek rodzin objętych pracą socjalną, co ma związek ze zwiększonymi zadaniami pracowników socjalnych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

W 2024r. pracownicy socjalni zawarli 13 kontraktów socjalnych, obejmując wsparciem 13 osób. Należy zaznaczyć, że 4 kontrakty socjalne zostały zawarte z osobami bezdomnymi na rzecz usamodzielnienia i wyjścia z bezdomności, a 6 kontraktów socjalnych zawarto na rzecz aktywności zawodowej w ramach projektu socjalnego i skierowania do Centrum Integracji Społecznej. Kontrakt socjalny umożliwia klientowi aktywne uczestnictwo w rozwiązywaniu problemów i poprawę własnej sytuacji życiowej. Natomiast pracownikowi socjalnemu daje możliwość oceniania efektów pracy, skuteczności działań i dokonywania koniecznych zmian w realizacji założonych celów. Zakłada się dalszy rozwój pogłębionej pracy socjalnej w ujęciu procesu metodycznego w celu oddzielenia jej od świadczeń i usług zgodnie z wypracowanymi procedurami postępowania oraz w oparciu o Narzędzia Pracy Socjalnej.

3.1.1.11 Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; na podstawie art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzenia ministra polityki społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Wykonanie zadania na podstawie umowy realizowała Powiatowo-Gminna Spółdzielnia „Kaszubia” z siedzibą w Bolszewie ul. Szkolna 52.

Z usług opiekuńczych w 2024 roku skorzystało ogółem 22 osób, z czego 7 to osoby samotne, 5 to osoby zamieszkujące z rodziną, 10 osób posiadało rodzinę zamieszkującą w okolicy. Zakres usług obejmował między innymi: pomoc w codziennych czynnościach z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego tj.: robienie zakupów, gotowanie, sprząatanie, pranie, realizacja recept, pomoc w dostępie do służby zdrowia oraz w załatwianiu spraw urzędowych, opieka higieniczno-pielęgnacyjna, w tym: mycie, kąpanie, zmiana odzieży, bielizny osobistej i pościelowej, pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie powstawaniu odleżyn i oparzeń, mierzenie ciśnienia i inne. Pomoc w podtrzymywaniu kondycji psychofizycznej poprzez zapewnienie kontaktów z otoczeniem, w tym: organizacja spacerów, czytanie prasy, pomoc w podtrzymaniu zainteresowań.

Zakres usług opiekuńczych był ustalany indywidualnie pomiędzy wykonawcą, odbiorcą usługi i opiekunem osoby starszej lub pracownikiem socjalnym, a był uzależniony od wielu czynników, w szczególności wykorzystania własnych zasobów i możliwości odbiorcy usług, jego stopnia samodzielności, możliwości uzyskania wsparcia ze strony rodziny i otoczenia oraz własnych zasobów gminy. Usługi opiekuńcze były świadczone 5 dni w tygodniu w godzinach 7.00 -18.00. U 3 podopiecznych usługi były realizowane także w soboty, niedziele i dni świąteczne. W roku 2024 świadczonych było ogółem 4669 godzin usług opiekuńczych. W/w usługi częściowo finansowane były ze środków budżetu państwa zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu "Opieka 75+"- edycja 2024 i zgodnie z umową zawartą dnia 19.06.2024 roku z Wojewodą Pomorskim. Dofinansowano 2503 godzin w kwocie 65 358,33 zł.

Łączna kwota świadczeń wydatkowanych na ten cel w 2024 roku wyniosła 203 194,88 zł. Koszt 1 godziny usług opiekuńczych w 2024 roku wynosił 43,52 zł. Z bezpłatnych usług opiekuńczych w roku 2024 korzystało 6 osób. Pozostali podopieczni ponosili stosunkową odpłatność, ustaloną w trybie decyzji administracyjnych, zgodnie z Uchwałą Nr XLIX/572/2022 Rady Gminy Wejherowo z dnia 21 grudnia 2022 roku oraz zgodnie z Uchwałą NR LXII/693/2023 Rady Gminy Wejherowo z dnia 20 grudnia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania..

Ponadto należy nadmienić, iż dbając o wysoką jakość usług kierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie Gminy Wejherowo od 2017 roku tutaj. Ośrodek zatrudnia opiekuna osoby starszej, który w sposób ciągły rozeznaje sytuację osób starszych w środowisku oraz także we współpracy z pracownikiem socjalnym monitoruje sytuacje rodzin.

3.1.1.12 Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych.

Nie złożono wniosków o przyznanie pomocy w tej formie. Z uwagi na fakt, iż GOPS nie posiada w swoich zasobach mieszkania chronionego, a ewentualne wnioski w tym zakresie będą realizowane poprzez pomoc finansową w formie zasiłku celowego na wynajem mieszkania, bądź zapewnienie schronienia w specjalistycznych ośrodkach. Niemniej jednak biorąc pod uwagę analizę potrzeb środowiska lokalnego planowane jest uruchomienie tej usługi na terenie gminy Wejherowo w najbliższych latach sprawozdawczych.

3.1.1.13 Dożywianie dzieci i dorosłych.

Gmina realizuje to zadanie na podstawie zapisów Uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 (M. P. z 2023r., poz. 881), przy pomocy ośrodka pomocy społecznej, w jednostkach organizacyjnych gminy, placówkach i instytucjach, które posiadają bazę żywnościową lub odpowiednie warunki do wydawania produktów żywnościowych.

Z Programu udziela się wsparcia w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,
- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Zadanie realizowano na bieżąco. Łączna kwota przeznaczona na ten cel wyniosła 173 983 zł. W 2024 roku posiłki w szkole i w przedszkolu otrzymało 141 dzieci, za kwotę 84 730 zł. W tym, również na wniosek strony, 56 rodzinom udzielono pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności (zasiłek celowy) na kwotę 52 970 zł.

W odpowiedzi na potrzeby środowiska lokalnego kontynuowano współpracę w zakresie zakupu i dowozu ciepłych posiłków dla osób starszych i niepełnosprawnych z terenu gminy Wejherowo do ich miejsc zamieszkania. Zakupiono 1 395 posiłków dla 7 osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, za łączną kwotę 29 295 zł a na usługę transportową wydatkowano 6 988 zł.

W roku 2024 koszt realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” wyniósł 173 983 zł. Wydatki poniesione w roku 2024 są niższe niż w roku poprzednim z uwagi na lepszą sytuację materialną rodzin.

Zestawienie wydatków na Dożywianie dzieci i dorosłych ujęto w Tabeli 17. Wydatki GOPS na realizowane zadania na str. 39.

3.1.1.14 Sprawianie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

W roku 2024 były 2 pogrzeby, a koszt tych pogrzebów wyniósł 7 939 zł.

3.1.1.15 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

W 2024 roku opłacono pobyt 23 osobom. Koszt tej formy pomocy opiewał na łączną kwotę 1 222 646 zł. Należy zaznaczyć, iż corocznie zwiększają się koszty pobytu w placówkach zapewniających całodobową opiekę, w związku z czym czyni się starania w kierunku zaangażowania najbliższej rodziny w organizację pomocy w miejscu zamieszkania oraz rozbudowy infrastruktury w zakresie zapewnienia dziennych form wsparcia dla seniorów oraz pozyskiwania dodatkowych środków na realizację usług opiekuńczych ze źródeł zewnętrznych. Kwotę wydatkowanych środków na odpłatność za DPS obrazują dane zawarte w Tabeli 17. Wydatki GOPS na realizowane zadania na str. 39.

3.1.1.16 Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

W 2024 roku świadczenie to przyznano 9 osobom w formie:

- zasiłku stałego wraz ze składką na ubezpieczenie zdrowotne – 5 osób

- zasiłku celowego – 1 osoba
- schronienia – 1 osoba
- świadczenie pieniężne na zakup żywności – 4 osoby
- zasiłku okresowego – 3 osoby
- świadczenia opieki zdrowotnej - ubezpieczenie na 90 dni – 1 osoba

3.1.1.17 Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Zadanie realizowane na bieżąco.

3.1.1.18 Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej.

W 2017r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał w trwały zarząd pomieszczenia znajdujące się w budynku przy ulicy Osiedle Przyjaźni 6 w Wejherowie i od lipca 2020 roku znajduje się w nim cała siedziba.

W 2022 r. Wójt Gminy Wejherowo przekazał w trwały zarząd Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Wejherowie nieruchomość położoną przy ul. Wejherowskiej 24 w Gościcinie w celu wykorzystania jej na prowadzenie działalności statutowej.

W latach 2017-2020 przeprowadzono prace remontowe i modernizacyjne, w szczególności dokonano dostosowania pomieszczeń na potrzeby osób niepełnosprawnych oraz likwidację barier architektonicznych, m.in. poprzez wyposażenie budynku w windę. Na zakup windy wydatkowano kwotę: 553 901,94 zł., w tym otrzymano dofinansowanie z PFRON w wysokości 149 771,58 zł.

Obecnie posiadane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie zasoby, w tym pomieszczenia oraz wyposażenie pozwalają na właściwą organizację pracy, standard obsługi klientów GOPS i zapewniają mieszkańcom dostęp do wszystkich działów organizacyjnych w jednej siedzibie.

W celu modernizacji budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie w 2024 roku wykonano: termomodernizację dachu, stolarki okiennej oraz instalację klimatyzacji w pomieszczeniach biurowych.

3.1.1.19 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.

W 2024 roku tą formę pomocy objęto 107 rodzin, a osób w tych rodzinach jest 124. Łączna kwota przeznaczona na ten cel wyniosła 826 929 zł.

Jak wynika z analizy przyznanych świadczeń w formie zasiłku stałego w latach 2021-2024 liczba osób i rodzin pobierających świadczenie pieniężne w formie zasiłku stałego utrzymuje się na wyższym poziomie.

W 2024 roku wśród łącznej liczbie 107 rodzin otrzymujących świadczenie, 101 stanowiły osoby samotne, prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe.

TABELA 1. PRYZNANE I WYPLACONE ZASIŁKI STAŁE

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin	89	95	109	107
Liczba osób w rodzinach	124	127	131	124
Kwota zasiłków	420 661	539 952	607 084	826 929

źródło: opracowanie własne

3.1.1.20 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zadanie realizowane na bieżąco. W 2024 roku 93 świadczeniobiorcom pobierających zasiłki stałe opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 66 180 zł oraz składki zdrowotne od osób objętych programem CIS na kwotę 7 020 zł. Łączna kwota opłaconych składek wynosi 73 200 zł.

3.1.2 ZADANIA WŁASNE GMINY

Środki na te zadania pochodzą w całości z budżetu gminy.

3.1.2.1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych.

W roku 2024 przyznano 1 rodzinie specjalny zasiłek celowy w kwocie 130 zł.

3.1.2.2. Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze.

Zadanie nierealizowane. Brak wniosków o tego rodzaju świadczenia.

3.1.2.3. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki.

Na terenie gminy Wejherowo nie funkcjonuje dom pomocy społecznej ani ośrodek wsparcia o zasięgu gminnym. Usługi zapewniane są w placówkach powiatowych.

3.1.2.4. Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie realizuje szereg programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, z zakresu przeciwdziałania przemocy, wspierania rodziny, aktywizacji zawodowej i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w 2024 roku, w związku z realizacją ustaw (ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o przeciwdziałaniu przemocy domowej, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeciwdziałaniu narkomanii) realizował następujące wyszczególnione poniżej programy:

- Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 – efekty programu zostaną określone w odrębnym raporcie,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Wejherowo na lata 2021-2024 – efekty programu zostały określone w odrębnym sprawozdaniu,
- Program Wspierania Rodziny w gminie Wejherowo na lata 2022 – 2024 – efekty programu zostały określone w odrębnym sprawozdaniu,
- Program Senioralny dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2024 – efekty programu zostały określone w odrębnym sprawozdaniu.

Wśród programów osłonowych realizowanych przez GOPS w Wejherowie należy wskazać:

1. Program osłonowy „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”;
2. Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów”

Ponadto w 2024 roku ośrodek kontynuował realizację:

1. Akcji społecznej „Pudełko życia” – szczegółowy opis zawarto w dalszej części niniejszego opracowania;

Z uwagi na opisowy charakter dokumentu szczegółowe dane z realizacji zadań zostały ujęte w odrębnych punktach sprawozdania.

W 2024 roku Gmina Wejherowo realizowała następujące programy ostonowe „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”

Program Ostonowy Gminy Wejherowo na lata 2024 – 2028 „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących” (Uchwała Nr LXI/677/2023 Rady Gminy Wejherowo z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Ostonowego Gminy Wejherowo na lata 2024-2028 „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”) jest programem realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie od 2005 roku w sferze szeroko pojętej gminnej polityki społecznej w zakresie poprawy poziomu życia najniżej uposażonych grup społecznych. Głównym celem programu jest wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc w tej formie skierowana jest do osób, które z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek, ograniczoną mobilność lub inne obiektywne trudności wskazane przez pracownika socjalnego, nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć sobie i swoim bliskim niezbędnych potrzeb. Pomoc rzeczowa przyznawana jest na drodze decyzji administracyjnej, w szczególności poprzez zakupy leków, odzieży, sprzętu i artykułów niezbędnych do prowadzenia gospodarstwa, sprzętu i artykułów do przeprowadzenia niezbędnych napraw i remontów w gospodarstwie domowym, opału z transportem do miejsca zamieszkania. W ramach programu w 2024 roku udzielono 19 świadczeń dla 15 rodzin, w których było 16 osób w rodzinach, na łączną kwotę 14 815 zł.

3.1.2.5. Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, korzystającym z pomocy społecznej. Pracownicy socjalni informują zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP.

Uwzględniając brak zainteresowania mieszkańców gminy Wejherowo chęcią wykonywania prac społecznie użytecznych oraz niskie, ograniczone oferowane z tego tytułu wynagrodzenie w roku 2023 nie został złożony przez tutejszy Ośrodek plan potrzeb w tym zakresie do Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie.

Należy nadmienić iż w okresie sprawozdawczym w ramach zawartego porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Wejherowie tut. Ośrodek zaangażował się w realizację projektu „Zdobynam kompetencje – zdobywam pracę”. Projekt miał na celu przeprowadzenie warsztatów, ścieżkę aktywizacji zawodowej oraz działania wspomagające jego realizację. Do programu skierowano jedną osobę korzystającą ze wsparcia w formie podjęcia współpracy z asystentem rodziny.

3.1.3. ZADANIA ZLECONE REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ.

Środki na realizację i obsługę tych zadań, zapewnia budżet państwa.

3.1.3.1. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2024 roku tą formę pomocy otrzymało 15 rodzin na łączną kwotę 179 235,00 zł. W porównaniu z poprzednim rokiem, gdzie tę pomoc otrzymało 10 rodzin na kwotę 179 090,00 zł. Zwiększenie wydatkowana kwota związane jest ze zmniejszeniem stawki za 1 godzinę świadczonej usługi.

3.1.3.2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywnościową lub ekologiczną.

W 2024 roku nie było udzielonej pomocy w formie zasiłków celowych związanych z kłeską żywnościową lub ekologiczną.

3.1.3.3. Prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Na terenie gminy Wejherowo nie funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy. Potrzeby w tym zakresie zapewnia powiat. W 2024r. 3 osoby z terenu gminy zostało skierowanych do ŚDS.

3.1.3.4. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego Wsparcia.

Wśród rządowych programów pomocy społecznej realizowanych przez GOPS w Wejherowie należy wyróżnić:

- Wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 – szczegółowy opis programu zawarto na stronie 14.
- Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024 - szczegółowy opis zawarto poniżej;
- Program Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową 2021 - 2027 Podprogram 2023 - szczegółowy opis programu zawarto na stronie 33;
- Program „Korpus Wsparcia Seniorów” - szczegółowy opis zawarto poniżej;
- Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - edycja 2024” - szczegółowy opis zawarto poniżej.

Po raz piąty GOPS w Wejherowie wnioskował o udzielenie wsparcia w ramach programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2024 współfinansowanego w ramach Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych, na zapewnienie działań w formie pobytu dziennego. Program skierowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem niepełnosprawności ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością egzystencji. Opiekunów osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności bądź równoważnym, którzy wymagają wsparcia w postaci czasowego odciążenia od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewniając czas na odpoczynek i regenerację. W dniu 15.11.2023r. złożono wniosek o przystąpienie do programu, następnie w dniu 30.01.2024r. podpisano oświadczenie o przyjęciu środków z Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych na realizację zadania w wysokości 80 100 zł. Umowa z Wojewodą Pomorskim w sprawie udzielenia dofinansowania ze środków Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych zawarta została w dniu 26.02.2024r. na kwotę 81702,00 zł, z czego 1602 to koszty związane z obsługą Programu. Z programu skorzystało 9 osób w tym 1 dziecko do 16 roku życia. Na realizację wsparcia w formie „Opieki wytchnieniowej” - edycja 2024 wydatkowano łącznie 69 927,12 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w roku 2024 po raz drugi przystąpił do realizacji programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w ramach Modułu II oraz po raz pierwszy do Modułu I uruchomionego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, finansowanego z dotacji celowej budżetu państwa. Strategicznym celem programu było:

- Moduł I - zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób a są jej pozbawione. Usługi sąsiedzkie organizowane były w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej wsparcia i świadczone przez osobę mieszkającą w bliskim sąsiedztwie. Pomoc w w/w formie polegała na zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, wsparciu w czynnościach dnia codziennego, zapewnieniu podstawowej opieki higieniczno-pielęgnacyjnej oraz zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. Wymiar i zakres przyznawanych usług sąsiedzkich uzależniony był od stanu zdrowia osoby objętej usługami oraz jej sytuacji rodzinnej i materialnej ustalonej przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego. Pomoc w tej formie realizowano na mocy Uchwały LXIII/722/2024 Rady Gminy Wejherowo z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Wejherowo wsparciem w ramach Programu objęta została 1 osoba. Wysokość środków przyznanych na realizację modułu I Programu "Korpus Wsparcia Seniorów" w roku 2024 wyniosła 65581,00 zł, z czego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie na realizację faktycznie wydatkował kwotę w wysokości 2107,50 zł. Usługa realizowana w ramach tego programu była płatna dla mieszkańców Gminy Wejherowo, których dochód przekroczył kryterium dochodowe wskazane w ustawie o pomocy społecznej, tj. kwoty 776 zł (osoba samotnie gospodarująca) lub 600 zł na osobę w rodzinie (osoba w rodzinie).
- Moduł II - zapewnienie seniorom dostępu do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:
 - przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
 - detektor upadku,
 - lokalizator GPS,
 - funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
 - funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Pomoc w tej formie została kontynuowana na mocy Uchwały Nr LXII/692/2023 w sprawie przyjęcia wieloletniego Programu Osłonowego Gminy Wejherowo "Korpus Wsparcia Seniorów" na lata 2024-2028 przyjętej przez Radę Gminy Wejherowo w dniu 20 grudnia 2023r.

Zapewnienie seniorom dostępu do opasek bezpieczeństwa jest idealnym rozwiązaniem szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych wymagających usług opiekuńczych jak i tych, którzy z tej formy wsparcia nie korzystają, ale u których zmiany stanu zdrowia są na tyle nieprzewidywalne, że konieczne jest stałe monitorowanie podstawowych funkcji życiowych. Korzystanie z tej formy pomocy niewątpliwie przyczynia się do poprawy jakości życia seniorów, dając im poczucie bezpieczeństwa, a tym samym możliwość samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym. Opaska bezpieczeństwa jest połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarz) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia lub wezwać służby ratunkowe. W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Wejherowo odnotowano 25 zgłoszeń alarmowych przy użyciu opaski bezpieczeństwa z czego 24 razy pomoc udało się zakończyć udzieleniem wsparcia przez telefon lub poproszono o interwencję kogoś z otoczenia a 1 raz wysłano ZRM w miejsce zamieszkania podopiecznego zakończone sukcesem. Ratownicy medyczni najczęściej reagowali w sytuacjach nagłych skoków ciśnienia, wykrycia upadku i bezruchu, bólów w klatce piersiowej czy podejrzenia udaru. Opłacono abonament w wysokości 13 520 zł, z czego w ramach programu uzyskano dotację w wysokości 10 816 zł, obejmując wsparciem 28 osób. Usługa realizowana w ramach tego programu jest bezpłatna dla mieszkańców Gminy Wejherowo, którzy ukończyli 65 rok życia.

Po raz trzeci GOPS w Wejherowie wnioskował o udzielenie wsparcia w ramach programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla JST”- edycja 2024 współfinansowanego w ramach Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych. Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. W dniu 26.09.2023r. złożono wniosek o przystąpienie do programu, następnie w dniu 21.12.2023r. podpisano oświadczenie o przyjęciu środków z Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych na realizację zadania w wysokości 474 351 zł. Umowa z Wojewodą Pomorskim w sprawie udzielenia dofinansowania ze środków Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych zawarta została w dniu 6.02.2024r. na kwotę 474 351 zł, z czego 9 301 zł to koszty związane z obsługą Programu. Z programu skorzystało 23 osoby, w tym 5 dzieci do 16 roku życia. Na realizację wsparcia w formie „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla JST”- edycja 2024 wydatkowano łącznie 393 080,83 zł.

3.1.3.5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a.

Zadanie nierealizowane. Brak wniosków o tego rodzaju świadczenia.

3.1.3.6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej polskiej.

Zadanie nierealizowane. Brak wniosków o tego rodzaju świadczenia.

3.1.3.7. Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W 2024 roku na podstawie postanowienia Sądu, pomocy w tej formie udzielono 4 osobom na łączną kwotę 19 400 zł.

Ośrodek prowadzi stały nabór kandydatów na opiekunów prawnych i kuratorów ustanawianych przez Sąd dla osób całkowicie lub częściowo ubezwłasnowolnionych oraz przedstawicieli dla osób nieobecnych. Podstawowe obowiązki tych osób to sprawowanie pieczy zgodnie z interesem podopiecznego i interesem społecznym, zarządzanie majątkiem podopiecznego oraz reprezentowanie jego interesów przed sądem, organami administracji państwowej i innymi instytucjami.

3.2. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 29 LIPCA 2005 R. O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY DOMOWEJ.

Tworzenie spójnego i skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie rozpoczęło się w 2005 r. od uchwalenia ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zwanej dalej „ustawą”. Wcześniej działania były realizowane w ramach prawa karnego i rodzinnego oraz w obszarze pomocy społecznej.

Kolejnym przełomowym zdarzeniem w systemie przeciwdziałania przemocy było wejście w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy Niebieska Karta. Podobnie jak w przypadku systemu zespołów interdyscyplinarnych również na poziomie procedury „Niebieskie Karty” wprowadzono zasadę współpracy pomiędzy przedstawicielami Policji, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ale również kuratorów sądowych i innych przedstawicieli różnych zawodów i instytucji przeciwdziałających przemocy.

Zapowiedzią konieczności wprowadzenia daleko idących zmian prawnych była ratyfikacja przez Polskę w 2015 roku Konwencji Rady Europy o przeciwdziałaniu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Tak ukształtowany system bez większych modyfikacji funkcjonował do 2020 roku kiedy od 30 listopada zaczęły obowiązywać wydawane przez Policję i Żandarmerię Wojskową

czternastodniowe nakazy opuszczenia miejsca zamieszkania nakładane na osoby stosujące przemoc domową.

Obecnie wprowadzone w 2023 roku zmiany są dużą zmianą prawa przeciwdziałania przemocy od 2010 roku – począwszy od zmiany nazewnictwa (przemoc w rodzinie zamieniona na przemoc domową), skreślenia preambuły z ustawy, poprzez zmianę definicji przemocy oraz wprowadzenie nowych definicji osoby doznającej przemocy domowej i osoby stosującej przemoc domową, aż po nadanie zespołom interdyscyplinarnym uprawnienie kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.

Równoległe rozszerzono uprawnienia Policji i Żandarmerii Wojskowej w zakresie zapewniania osobom doznającym przemocy domowej bezpieczeństwa poprzez zastosowanie czternastodniowego zakazu kontaktu i zbliżania osoby stosującej przemoc domową do osoby doznającej przemocy oraz zakazu przebywania w określonych miejscach przez osobę stosującą przemoc domową. Dodatkowe zmiany wprowadzone do procedury karnej i prawa karnego materialnego mają na celu nie tylko zwiększenie ochrony przed przemocą, lecz także zminimalizowanie niebezpieczeństwa wtórnej wiktymizacji osób doznających przemocy domowej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 535 ze zm.). Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W Gminie Wejherowo działa utworzony Zarządzeniem Wójta Gminy Wejherowo Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który na dzień 31 grudnia 2024r. składał się z 10 członków, będących przedstawicielami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie, Szkoły Podstawowej nr 1 w Bolszewie, Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Prokuratury Rejonowej w Wejherowie, Sądu Rejonowego w Wejherowie, Komendy Powiatowej Policji w Wejherowie. W roku 2024 odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, a działania prowadzono w ramach 142 grup diagnostyczno-pomocowych. W roku sprawozdawczym odbyło się łącznie 554 posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych.

W roku sprawozdawczym w gminie Wejherowo procedura „Niebieskie Karty” prowadzona była w 142 rodzinach. łącznie działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” objęto 215 dzieci. W 2024 roku spośród procedur „Niebieskie Karty” prowadzonych w 142 rodzinach, zakończono: 68 procedur z powodu ustania przemocy w rodzinie oraz 31 procedur z powodu braku zasadności podejmowanych działań.

Szczegółowy opis realizowanych zadań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wejherowo na lata 2021 – 2024 zostanie załączony do niniejszego sprawozdania w formie osobnego dokumentu.

3.3. ZADANIA REALIZOWANE W OPARCIU O ZAPISY USTAWY Z DNIA 26 PAŹDZIERNIKA 1982 R. O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI ORAZ USTAWY Z DNIA 29 LIPCA 2005 R. O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania

Narkomanii na lata 2022-2025 został wprowadzony uchwałą Nr XL/481/2022 Rady Gminy Wejherowo z dnia 30 marca 2022r.

Szeroko rozumiane zadania profilaktyczne, rozwiązywanie problemów alkoholowych, integracja społeczna jest jednych zadań własnych gminy. Realizacją tych działań zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie, w strukturach którego działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Powołana przez Wójta Komisja inicjuje działania oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Komisja podejmuje także działania edukacyjne w szkołach i poza nimi. W okresie sprawozdawczym zorganizowano sześć edycji w trzech szkołach podstawowych warsztatów „Debata”, które są rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz cztery edycje w klasach drugich i trzecich, w dwóch szkołach podstawowych programu „Cukierki” skierowanego do najmłodszych. Ponadto na bieżąco prowadzono działania o charakterze profilaktycznym w gminie skierowane do mieszkańców. Dla 20 dzieci z terenu gminy sfinansowano kolonie z programem profilaktycznym w Darłówku. Warsztaty letnie skierowane do dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem z powodu problemu uzależnienia bądź przemocy, a co za tym idzie również braku możliwości zapewnienia dzieciom bezpiecznej formy spędzania czasu podczas wakacji, odbyły się w trzech sołectwach i objęto wsparciem 41 dzieci. W 11-dniowym turnusie profilaktyczno-wychowawczym, w Domu Wczasów Dziecięcych w Wygoninie, który realizuje również wytyczne MEN wzięło udział 20 dzieci wytypowanych z pięciu szkół podstawowych z Gminy Wejherowo.

Kontynuowano działalność w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień i przemocy domowej. Celem działalności Punktu Konsultacyjnego jest niezmiennie zdiagnozowanie problemów klienta w zakresie przemocy domowej, uzależnień i współuzależnienia oraz zaplanowanie adekwatnej pomocy i udzielenie efektywnego wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług. Należy podkreślić, iż pomoc oferowana w ramach działalności punktu jest całkowicie bezpłatna i nie wymaga przedłożenia skierowania. W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego można skorzystać z pomocy psychologa, terapeuty, pracownika socjalnego, pracownika socjalnego ds. uzależnień, a także radcy prawnego.

3.4. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 R. O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom z dziećmi, mającymi problemy w wypełnianiu swoich funkcji. Pomoc ta realizowana jest między innymi poprzez działania asystenta rodziny przy współudziale innych instytucji.

Zadania te realizowane są między innymi poprzez opracowanie i realizację gminnych programów wspierania rodziny. Program wspierania rodziny w gminie Wejherowo na lata 2022 – 2024 został ustanowiony Uchwałą Nr XXXVI/417/2021 Rady Gminy Wejherowo z dnia 29 grudnia 2021 r. Jego koordynowanie i monitorowanie, powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Wejherowie. Nadrzędnym celem Programu, wyznaczającym kierunek zaplanowanych działań jest stworzenie warunków dla poprawy jakości życia dzieci i ich rodzin na terenie gminy Wejherowo.

Szczegółowy opis działań podjętych w ramach realizacji ww. Programu dołączony zostanie do niniejszego sprawozdania w formie osobnego dokumentu.

3.5. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 28 LISTOPADA 2003 R. O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
2. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,

3. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
4. świadczenie rodzicielskie,
5. zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a,
6. świadczenia wypłacane przez gminy na podstawie art. 22b.

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- Dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
- Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
- Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Do zadań Ośrodka należało:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych,
- weryfikacja świadczeń rodzinnych,
- postępowanie w sprawach nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych,
- koordynacja w zakresie świadczeń rodzinnych.

Od 1 stycznia 2025 r. nastąpiła waloryzacja świadczenia pielęgnacyjnego. Wysokość świadczenia wzrosła do 3287,00 zł (w 2024 r. wynosiła 2 988,00 zł). Wysokość pozostałych świadczeń nie uległa zmianie. Zadanie obsługi świadczeń rodzinnych realizowane było w zakresie ustawowym. Na wypłatę przeznaczono następujące kwoty:

TABELA 2. ŚWIADCZENIA RODZINNE.

Rodzaj świadczenia	2021		2022		2023		2024	
	Kwota świadczeń w zł	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	3 718 068	34 404	3 245 334	29 845	2 880 455	26 444	2 305 391	21 940
Zasiłki pielęgnacyjne	3 264 144	15 186	3 532 312	16 371	3 932 173	18 218	4 339 031	20 121
Świadczenia pielęgnacyjne	5 203 666	2 659	6 362 808	3 015	8 615 163	3 558	14 934 703	5 057
Specjalny zasiłek opiekuńczy	182 569	295	92 160	150	47 223	77	21 080	34
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	238 000	238	193 000	193	152 000	152	120 000	120
Świadczenie rodzicielskie	1 167 891	1 284	842 180	921	763 361	855	784 301	840
Jednorazowe świadczenie pieniężne z tytułu urodzenia więcej niż dwojga dzieci	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne.

Spadek wysokości wypłat świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami oraz ilości świadczeń jest prawdopodobnie spowodowany wzrostem minimalnego wynagrodzenia za pracę (z 3 600,00 zł w 2023 r. na 4 242,00 zł od 1 stycznia 2024 r., a następnie 4 300,00 zł od 1 lipca 2024r.) oraz minimalnej stawki godzinowej (z 23,50 zł w 2023 r. na 27,70 zł od 1 stycznia 2024 r. oraz 28,10 zł od 1 lipca 2024 r.) przy jednoczesnym zahamowaniu wzrostu kryterium dochodowego uprawniającego rodziny do świadczeń uzależnionych od dochodu (674,00 zł na osobę lub 764,00 zł na osobę, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności). Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z przepisami w roku 2024 przypadała weryfikacja kryterium dochodowego oraz wysokości świadczeń rodzinnych, jednakże dotychczasowe wartości nie zostały zmienione. Taka sytuacja niewątpliwie spowoduje duży spadek osób pobierających zasiłki rodzinne.

Wzrost kwoty wypłat świadczeń opiekuńczych wynika ze wzrostu liczby świadczeń zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego, a także zwyżką liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności, które kwalifikują klientów do nabywania uprawnień określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Na przestrzeni kolejnych lat liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne wyraźnie wzrastała. Było to spowodowane m.in. decyzjami SKO w Gdańsku oraz wyrokami WSA w Gdańsku przyznającymi prawo do świadczeń pielęgnacyjnych dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych. Wówczas nastąpił również spadek liczby osób pobierających specjalny zasiłek dla opiekuna na rzecz korzystniejszego świadczenia pielęgnacyjnego. Od stycznia 2024 roku ustawodawca wprowadził kolejne zmiany mające na celu wsparcie osób z niepełnosprawnością. Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami świadczenie pielęgnacyjne przysługuje rodzicom lub innym osobom sprawującym opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18 roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Nowe zasady wprowadziły także możliwość łączenia pobierania świadczenia pielęgnacyjnego z możliwością zatrudnienia. Aktualnie osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne i jednocześnie będących w stosunku pracy jest 91. Ponadto nowe zasady umożliwiły pobieranie świadczenia pielęgnacyjnego na więcej niż jedno dziecko z niepełnosprawnością przez jednego opiekuna. Jak już wspomniano świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach uprawnia do pobierania go na osoby do ukończenia przez nie 18 roku życia. Osoby pełnoletnie mają możliwość ubiegania się o świadczenie wspierające. Program ten jest realizowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a wsparcie otrzymuje bezpośrednio osoba niepełnosprawna, a nie opiekun.

Opiekunom, którzy nabyli prawo do świadczenia pielęgnacyjnego do końca 2023 roku pozostawiono możliwość pozostania na tzw. „starych zasadach” w oparciu o przepisy obowiązujące przed 1 stycznia 2024r.

3.6. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 4 LISTOPADA 2016 ROKU O WSPARCIU KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”.

W dniu 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, określająca uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, a także instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Ustawa zakłada realizację wsparcia kobiet w ciąży i rodzin m.in. poprzez:

1. zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży,
2. zapewnienie kobietom w ciąży dostępu do diagnostyki prenatalnej,
3. zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń

- położniczych,
4. zapewnienie dostępu do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę,
 5. zapewnienie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
 6. zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
 7. zapewnienie dostępu do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
 8. zapewnienie możliwości przeprowadzenia porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego,
 9. zapewnienia innych świadczeń, w tym w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Ustawa „Za życiem” przewiduje również, że rodziny, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą, mogą skorzystać ze wsparcia asystenta rodziny, którego zadaniem będzie koordynowanie dostępnej pomocy. Ustawa ma też ułatwić dostęp do świadczeń zdrowotnych, również hospicjów perinatalnych.

W 2024 r. nie złożono wniosków o wsparcie asystenta rodziny. Natomiast złożono 3 wnioski o przyznanie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Kwota wypłaconych świadczeń osobom uprawnionym wyniosła 12 000 zł.

TABELA 3. „ZA ŻYCIEM”

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Kwota wypłaconych świadczeń	28 000	16 000	16 000	12 000
Liczba wypłaconych świadczeń	7	4	4	3

Źródło: opracowanie własne.

3.7. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 11 LUTEGO 2016 ROKU O POMOCY PAŃSTWA W WYCHOWANIU DZIECI TZW. PROGRAM 500+.

Wyżej wymieniona ustawa wprowadziła do systemu prawnego świadczenie wychowawcze. Jest ono kierowane do rodzin mających na utrzymaniu dzieci do 18 roku życia. Świadczenie wychowawcze przysługuje ojcu, matce, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka. Do końca 2023 roku świadczenie przysługiwało w wysokości 500 zł miesięcznie na każde uprawnione dziecko, natomiast od 01 stycznia 2024r. przysługuje w wysokości 800,00 zł miesięcznie.

Zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowaniu dzieci zadanie z zakresu świadczenia wychowawczego było zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, a świadczenia wychowawcze i koszty jego obsługi finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Jednakże uchwalona 17 września 2021 roku przez Sejm ustawa o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw wprowadziła przeniesienie zadania ustalania uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłaty z samorządu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z założeniami rządu, miało to na celu optymalizację procesu przyznawania i obsługi świadczenia wychowawczego, co miało skutkować redukcją kosztów jego obsługi. Ustawa weszła w życie z dniem

1 stycznia 2022 r., w związku z czym tutejszy Ośrodek realizował wypłatę świadczeń wychowawczych do dnia 30.06.2022 r. - na wnioski złożone do 31.12.2021 r.

Sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. z wniosków złożonych przed 1 stycznia 2022 r., do ich zakończenia nadal realizują dotychczasowe organy. A zatem wypłaty świadczenia wychowawczego realizowane po 30.06.2022 r. dotyczą wypłat świadczeń przyznanych w oparciu o rozstrzygnięcia Wojewody Pomorskiego w zakresie zastosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

TABELA 4. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Kwota wypłaconych świadczeń	43 837 128	18 676 529	35 978	120 929
Liczba wypłaconych świadczeń	88 543	38 047	92	336

Źródło: opracowanie własne

3.8. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 7 WRZEŚNIA 2007 R. O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW.

Do zadań Ośrodka należało:

1. prowadzenie postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
2. podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Zadanie powierzono do prowadzenia Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej i realizowano je zgodnie z wymogami ustawy.

Jak wynika z poniższej tabeli liczba rodzin pobierających świadczenia systematycznie spada w porównaniu do lat poprzednich. Najprawdopodobniej jest to spowodowane zależnością między kryterium dochodowym uprawniającym do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a kwotą płacy minimalnej (tj. 1209,00 zł przy płacy minimalnej na poziomie na 4242,00 zł do 30-06-2024r., a następnie 4300,00 zł od 1 lipca 2024r., zaś od 1 stycznia 2025r. do 4666,00 zł). Skutkiem tego jest spadek w 2024 r. wartości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od 1 września 2023r. nastąpił wzrost kryterium dochodowego z 900,00 zł na 1206,00 zł. Pomimo tego poziom liczby dłużników również uległ zwiększeniu o 20 osób.

TABELA 5. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO.

Wyszczególnienie	2021		2022		2023		2024	
	Świadczenia w zł	Liczba osób	Świadczenia w zł	Liczba osób	Świadczenia w zł	Liczba osób	Świadczenia w zł	Liczba osób
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	793 369	152	748 086	140	661 430	125	662 136	120
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	409 731	x	436 053	x	463 436	x	595 854	x
Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu	8 290 279	x	8 710 328	x	9 093 116	x	9 122 455	x
Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu	x	89	x	75	x	100	x	77

Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie	x	126	x	136	x	126	x	146
---	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----

Źródło: opracowanie własne

3.9. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, chyba że członek rodziny jest posiadaczem jednej formy karty (tradycyjnej lub elektronicznej), a składa wniosek o dodatkową. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – bez ograniczeń do daty ważności orzeczenia.

Od 1 stycznia 2019 r. o przyznanie Karty Dużej Rodziny mogą ubiegać się nie tylko członkowie rodzin, w których w chwili składania wniosku co najmniej troje dzieci spełnia warunki ustawy, ale również rodzice i małżonkowie rodziców, którzy mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na wiek tych dzieci w chwili składania wniosku.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”.

TABELA 6. KARTA DUŻEJ RODZINY – WESZŁA W ŻYCIE W DNIU 01.01.2015 R.

Wyszczególnienie		rok			
		2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin, którym wydano Karty Dużej Rodziny		85	473	309	161
Liczba członków rodzin wielodzietnych, którym wydano Kartę Dużej Rodziny, z tego		523	1039	769	453
	Rodziców/małżonków	262	641	511	243
	Dzieci	261	398	258	210
Liczba przyznanych Kart Dużej Rodziny		566	1017	678	409

Źródło: opracowanie własne

3.10. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 14 SIERPNIĄ 2020 R. O ZMIANIE USTAWY O BIOKOMPONENTACH I BIOPALIWACH CIEKŁYCH ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW

Z dniem 1 października weszła w życie ustawa z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw.

Znowelizowana ustawa Prawo ochrony środowiska nakłada na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

Złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach w/w programu jest uwarunkowane posiadaniem takiego zaświadczenia. Realizacja zadań związanych z wydawaniem zaświadczeń i ustalaniem dochodu osoby odbywa się w systemie dziedzicznym do realizacji świadczeń rodzinnych, dla którego wymagania określa minister ds. rodziny.

TABELA 7. PROGRAM „CZYSTE POWIETRZE” – WSZEDŁ W ŻYCIE OD PAŹDZIERNIKA 2020 R.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba wydanych zaświadczeń	56	87	215	420

Źródło: opracowanie własne.

3.11. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O DODATKU OSŁONOWYM

W dniu 17 grudnia 2021 r. Sejm przyjął ustawę o dodatku osłonowym. Świadczenie to zostało wprowadzone w ramach Tarczy antyinflacyjnej. Świadczenie obejmowało okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Wnioski natomiast można było składać do dnia 31 października 2022 r. Celem dodatku była częściowa rekompensata wzrostu energii elektrycznej i gazu ziemnego, wysokiego poziomu inflacji i związanego z tym wzrostem cen towarów i usług konsumpcyjnych. O dodatek osłonowy mógł ubiegać się każdy – niezależnie od tego, czy mieszka w mieszkaniu komunalnym, spółdzielczym, własnościowym, czy nawet w domu prywatnym. Istotne było jedynie kryterium dochodowe (w przypadku gospodarstwa jednoosobowego – 2100,00 zł netto na osobę, a w przypadku gospodarstwa wieloosobowego – 1500,00 zł netto na osobę). Dodatek osłonowy przysługiwał również w przypadku przekroczenia powyższego dochodu. W takiej sytuacji należny dodatek był pomniejszony o kwotę przekroczenia dochodu. Dodatek osłonowy nie przysługiwał, jeżeli jego wysokość po zastosowaniu powyższej zasady byłaby niższa niż - 20 zł. Kwota dofinansowania była uzależniona od źródła ogrzewania. W przypadku, gdy w gospodarstwie wieloosobowym wniosek o dodatek osłonowy złożyła więcej niż jedna osoba, świadczenie przysługiwało temu, kto pierwszy złożył wniosek. Ustawa z dnia 7 grudnia 2023r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła wprowadziła możliwość ponownego ubiegania się o dodatek osłonowy. Zgodnie z przepisami znowelizowanej ustawy wniosek o dodatek osłonowy można było składać w terminie do 30 czerwca 2024r. Kryterium dochodowe oraz wartości dopłat dodatku osłonowego pozostały niezmiennie.

Na wypłatę przeznaczono następującą kwotę:

TABELA 8. ŚWIADCZENIE DODATEK OSŁONOWY - OD STYCZNIA 2022 R.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Kwota wypłaconych świadczeń	2 092 934	855	490 234
Liczba gospodarstw domowych, którym wypłacono świadczenie	3 599	2	1 161

Źródło: opracowanie własne.

3.12. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O DODATKU WĘGLOWYM

Z dniem 12 sierpnia 2022 r. weszła w życie ustawa o dodatku węglowym. Ustawa wprowadziła wsparcie finansowe dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ogrzewania są urządzenia zasilane węglem kamiennym, brykietem lub pelletem zawierającymi min. 85% węgla kamiennego. Dodatek przyznawany jednorazowo, w kwocie 3000 zł na jedno gospodarstwo domowe. W przypadku, gdy pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkiwało więcej niż jedno gospodarstwo domowe, jeden dodatek węglowy przysługiwał dla wszystkich gospodarstw domowych zamieszkujących pod tym adresem. W przypadku, gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa

domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten wypłacany był wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy.

Jednakże, z dniem 3 listopada 2022 r. weszła w życie znowelizowana ustawa o dodatku węglowym, na której podstawie dodatek węglowy przysługuje, gdy:

- pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe i w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. nie było możliwe ustalenie odrębnego adresu miejsca zamieszkania dla poszczególnych gospodarstw domowych zamieszkujących pod tym adresem w odrębnych lokalach, co ma potwierdzić przeprowadzony wywiad środowiskowy i którego źródłem ogrzewania jest oddzielne lub współdzielone źródło ciepła (w tym przypadku przez cały czas obowiązuje zasada, że gdy w lokalu zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe jeden dodatek węglowy przysługuje dla wszystkich gospodarstw domowych zamieszkujących w tym lokalu).

Ponadto, należy zaznaczyć, że powyższa zmiana dotyczyła lokalu mieszkaniowego, a nie budynku. W związku z tym, jeżeli pod danym adresem znajdował się więcej niż jeden budynek – dodatek ten nadal przysługiwał wyłączenie na jeden adres, chyba, że inny osobny budynek znajdujący się pod tym samym adresem został administracyjnie wyodrębniony i nadany został nowy adres.

Termin składania wniosków o dodatek węglowy był do dnia 30 listopada 2022 r. Jednakże w związku z dużą liczbą odwołań od decyzji niekorzystnych dla Stron, a tym samym toczących się postępowań odwoławczych, wypłaty dodatków węglowych dokonywane były również w 2024 roku.

Liczba aktualnie toczących się postępowań w sprawie wypłaty dodatku węglowego, w których, w związku z wniesieniem odwołania nie zapadło jeszcze prawomocne rozstrzygnięcie na koniec 2024 roku wynosi 3.

TABELA 9. DODATEK WĘGLOWY – WSZEDŁ W ŻYCIE OD SIERPNI 2022 R.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Kwota wypłaconych świadczeń	8 019 000	1 221 000	3 000
Liczba gospodarstw domowych, którym wypłacono świadczenie	2 673	407	1

Źródło: opracowanie własne.

3.13. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O SZCZEGÓLNYCH ROZWIĄZANIACH W ZAKRESIE NIEKTÓRYCH ŹRÓDEŁ CIEPŁA W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ NA RYNKU PALIW

W dniu 20 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 września 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967), zakładająca wypłatę dodatków dla gospodarstw domowych w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane pelletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy,

- kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,

- kocioł olejowy,

zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561, 1576 i 1967), do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

W przypadku, gdy pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe, jeden dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał dla wszystkich gospodarstw domowych zamieszkujących pod tym adresem. W przypadku, gdy wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten wypłacany był wnioskodawcy, który złożył wniosek

jako pierwszy.

Jednakże, z dniem 4 listopada 2022 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Nowe przepisy ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw pozwoliły na przyznanie dodatku dla gospodarstw domowych, gdy:

- pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe i jeżeli do dnia 30 listopada 2022 r. nie było możliwe ustalenie odrębnego adresu miejsca zamieszkania, co ma potwierdzić przeprowadzony wywiad środowiskowy i którego źródłem ogrzewania jest oddzielne lub współdzielone źródło ciepła (w tym przypadku również obowiązuje zasada, że gdy w lokalu zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe jeden dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje dla wszystkich gospodarstw domowych zamieszkujących w tym lokalu).

Tak jak w przypadku dodatku węglowego, w/w zmiana dotyczyła lokalu mieszkaniowego, a nie budynku, w związku z czym w celu przyznania dodatku dla osobnego budynku pod tym samym adresem musiał zostać spełniony warunek wyodrębnienia budynku, nadając mu nowy adres.

Dodatek dla gospodarstwa domowego przyznawany jednorazowo, w kwocie:

- 3000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany pelletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 1000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 500 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 2000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Termin składania wniosków o dodatek dla gospodarstw domowych był do dnia 30 listopada 2022 r. W związku z toczącymi się postępowaniami odwoławczymi, wypłaty dodatków węglowych dokonywane były również w 2024 roku. Liczba aktualnie toczących się postępowań w sprawie wypłaty dodatku dla gospodarstw domowych, w których, w związku z wniesieniem odwołania nie zapadło jeszcze prawomocne rozstrzygnięcie na koniec 2024 roku wynosi 1.

TABELA 10. DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH – WSZEDŁ W ŻYCIE OD WRZEŚNIA 2022 R.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Kwota wypłaconych świadczeń	2 480 000	115500	3 000
Liczba gospodarstw domowych, którym wypłacono świadczenie	1 321	68	1

Źródło: opracowanie własne.

3.14. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O SZCZEGÓLNYCH ROZWIĄZANIACH SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ODBIORCÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ W 2024 ROKU W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ NA RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ

W dniu 13 czerwca 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.

Bon energetyczny przysługiwał za okres od 1 lipca 2024r. do 31 grudnia 2024r. Było to jednorazowe dofinansowanie dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Z bonu energetycznego mógł skorzystać każdy. Warunkiem otrzymania dofinansowania było kryterium dochodowe, które w przypadku gospodarstwa domowego jednoosobowego wynosiło 2500,00 zł netto, natomiast wieloosobowego 1700,00 zł netto na osobę w gospodarstwie domowym. Bon energetyczny przysługiwał również w przypadku przekroczenia powyższego dochodu. W takiej sytuacji obowiązywała zasada złotówka

za złotówkę co oznacza, że wysokość bonu była pomniejszona o kwotę przekroczenia dochodu. Bon nie przysługiwał, jeżeli jego wysokość po zastosowaniu powyższej zasady byłaby niższa niż - 20 zł. Kwota dofinansowania była uzależniona od źródła ogrzewania.

Termin składania wniosków o wypłatę bonu energetycznego był do dnia 30 września 2024 r.

TABELA 11. BON ENERGETYCZNY – WSZEDŁ W ŻYCIE OD LIPCA 2024 R.

Wyszczególnienie	2024
Kwota wypłaconych świadczeń	504 421
Liczba gospodarstw domowych, którym wypłacono świadczenie	1160

3.15. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2022 R. O POMOCY OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługiwała pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. O wypłatę tego świadczenia obywatele Ukrainy mogli ubiegać się w terminie do 30 czerwca 2024 roku.

Na wypłatę tego świadczenia przeznaczono następujące kwoty:

TABELA 12. JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE W WYSOKOŚCI 300 ZŁ PRYZNAWANE DLA OBYWATELI UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Kwota wypłaconych świadczeń	198 600	11 400	2 100
Liczba wypłaconych świadczeń	662	38	7

Źródło: opracowanie własne.

3.16. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O DODATKACH MIESZKANIOWYCH ORAZ USTAWY Z DNIA 10 KWIETNIA 1997 R. PRAWO ENERGETYCZNE.

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje jedynie najuboższym mieszkańcom gminy w przypadkach ściśle określonych przez przepisy ustawy z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zapisy ww. ustawy poprzez: ustalanie nabycia prawa do dodatków mieszkaniowych,
2. prowadzenie postępowania i wypłatę dodatku mieszkaniowego,
3. weryfikację uprawnień do dodatku mieszkaniowego.

W roku 2024 z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego skorzystało 117 rodzin, wypłacono 966 świadczeń na łączną kwotę 426 159 zł. W porównaniu z rokiem 2023, gdzie z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego skorzystały 116 rodziny, wypłacono 872 świadczenia na łączną kwotę 336 662 zł, jest wyraźna tendencja wzrostowa w tym zakresie. Z analizy ilości rodzin uprawnionych do otrzymania dodatku wynika, że sytuacja materialna tych rodzin jest trudna z uwagi np. na utratę pracy jednego z członków rodziny, likwidacja działalności gospodarczej. Na miesięczną wysokość przyznanego dodatku

wpływa również podwyższony czynsz za wynajem lokali, jak również wzrost kosztów za media.
 Analizę udzielonych świadczeń przedstawia tabela poniżej:

TABELA 13. DODATKI MIESZKANIOWE

Dodatki mieszkaniowe	2021	2022	2023	2024
Ilość rodzin	71	98	116	117
Kwota świadczeń	178 274	249 769	336 662	426 159

Źródło: opracowanie własne

W 2022 roku przyjmowanie i wypłacanie dodatku energetycznego zostało zawieszono.

3.17. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 7 WRZEŚNIA 1991R. O SYSTEMIE OŚWIATY.

Sprawy związane ze stypendiami szkolnymi i zasiłkami szkolnymi są realizowane, jako zadanie własne gminy (na podstawie rozdziału 8 a ustawy o systemie oświaty), dofinansowywane z budżetu państwa. Wpływ na wysokość przyznanej na ten cel dotacji mają wydatki poniesione na zasiłki okresowe. Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie: całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników, a w uzasadnionych przypadkach także w formie świadczenia pieniężnego. Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie dłuższy niż od września do czerwca w danym roku szkolnym. Wniosek ten składa się do 15 września danego roku szkolnego do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

W roku 2024 przyznano stypendia szkolne dla 2 uczniów z Ukrainy w łącznej kwocie 6 666,00 zł. Pomoc ta została sfinansowana z Funduszu Solidarnościowego.

W roku 2024 przyznano uczniom stypendia szkolne i zasiłki szkolne na łączną kwotę 44 178 zł (dotacja – 30 010 zł, środki samorządowe – 7502 zł). W porównaniu z rokiem 2023 nastąpił spadek wydatków w tym zakresie. Wysokość przyznanych świadczeń uzależniona jest w szczególności od wysokości przyznanych środków, w dalszej kolejności od liczby złożonych wniosków. Jednym z warunków przyznania świadczeń jest kryterium dochodowe, które w przeciwieństwie do wzrostu minimalnego wynagrodzenia nie uległo zmianie. A zatem taka sytuacja niewątpliwie spowodowała znaczny spadek dzieci uprawnionych do stypendium.

TABELA 14. STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba przyznanych stypendiów szkolnych	464	502	366	214
Kwota wypłaconych stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych	56 400	60 500	59 456	44 178

źródło: opracowanie własne.

4. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WEJHEROWIE ORAZ REALIZOWANE PROJEKTY SOCJALNE I PROGRAMY MAJĄCE NA CELU WSPARCIE OSÓB I RODZIN

4.1 PROGRAM SENIORALNY DLA GMINY WEJHEROWO NA LATA 2021-2024.

W dniu 28 grudnia 2020r. podjęto Uchwałę Nr XXII/281/2020 Rady Gminy Wejherowo w sprawie uchwalenia Programu Senioralnego dla gminy Wejherowo na lata 2021-2024. Opracowanie i realizacja Programu Senioralnego wynika przede wszystkim z kierunków interwencji dla poszczególnych obszarów ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wejherowo na lata 2021-2026, a także rekomendacji jakie zostały wypracowane w Ocenie zasobów pomocy społecznej Gminy Wejherowo za rok 2023.

Szczegółowy opis realizowanych zadań w ramach programu zostanie załączony do niniejszego Sprawozdania w formie osobnego dokumentu.

4.2 WSPÓŁPRACA Z BANKIEM ŻYWNOŚCI.

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowo oferował pomoc dla osób potrzebujących w ramach realizacji Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową 2021 -2027 Podprogram 2023. Pomoc w ramach POPŻ jest kierowana do osób, które z powodu trudnej sytuacji życiowej i niskich dochodów nie są w stanie zapewnić sobie odpowiedniego posiłku. Pomocą żywnościową mogą być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 265% kryterium dochodowego.

Zgodnie z wytycznymi Ośrodek Pomocy Społecznej w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi odpowiedzialny jest za kwalifikację do programu osób znajdujących się w trudnej sytuacji.

W roku 2024 w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Trójmieście skorzystało 210 rodzin, łącznie 670 osoby otrzymały paczki żywnościowe składające się z 18 różnych artykułów spożywczych, m.in. makaron, cukier, ryż, kasza, mleko, olej itd.

Wzorem lat ubiegłych w roku sprawozdawczym kontynuowano współpracę z Aresztem Śledczym w Wejherowie w ramach dystrybucji artykułów żywnościowych. Zgodnie z porozumieniem osoby osadzone pomagały w rozładunkach dostaw żywności, natomiast pracownicy GOPS Wejherowo organizowali zajęcia aktywizujące dla osadzonych. Jednocześnie pracownicy tutaj. Ośrodka w całości zajmowali się obsługą magazynu, dystrybuując żywność osobom potrzebującym, prowadząc ewidencję otrzymanych artykułów żywnościowych, a także byli odpowiedzialni za sprawozdawczość.

W roku 2024 na terenie Gminy Wejherowo kontynuowano prowadzoną działalność Sklepu Społeczny „Za stołem”. Główną ideą w/w projektu jest niemarnowanie żywności oraz nauka klientów racjonalnego robienia zakupów, dlatego też w sklepie nie płaci się pieniędzmi a punktami, otrzymanymi wraz ze skierowaniem do sklepu społecznego. Każdy produkt „kosztuje” określoną liczbę punktów. W sklepie znajdują się artykuły spożywcze z krótkoterminową datą przydatności, pozyskane z marketów. Ze sklepu mogą skorzystać osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 300% kryterium dochodowego.

Sklep Społeczny „Za stołem” funkcjonuje dzięki porozumieniu zawartemu z Bankiem Żywności w Trójmieście (dwa razy w tygodniu). W 2024 roku z usług sklepu społecznego skorzystało 268 rodzin z terenu Gminy Wejherowo.

4.3. PROJEKTY DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH.

W dniu 31 grudnia 2020r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie zakończył realizację projektu finansowanego ze środków Unii Europejskiej oraz budżetu państwa pn.: „Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie”. Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój: PRIORYTET II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji DZIAŁANIE 2.5 Skuteczna Pomoc Społeczna. Wysokość dofinansowania wyniosła: 278 444, 75 zł w tym 234 673,23 zł - środki wspólnotowe, 43 771,52 zł - dotacja celowa. Celem głównym projektu było wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od świadczenia pracy socjalnej oraz usług w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie przez nakierowanie działań na poprawę obsługi klienta. Projekt był skierowany do 21 pracowników ośrodka, w tym kadry zarządzającej. Ośrodek został zobowiązany do zachowania trwałości projektu „Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie” do czerwca 2022r. poprzez utrzymanie wpracowanych rozwiązań modelowych oddzielenia procedury administracyjnej przyznawania świadczeń pomocy społecznych od pracy socjalnej w oparciu o opracowany model oraz zachowanie poziomu zatrudnienia pracowników socjalnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w 2024 roku funkcjonował w oparciu o wdrożony system zmian organizacyjnych, które nadal są kontynuowane i zakłada się dalszy rozwój pracy socjalnej w ujęciu procesu metodologicznego w celu oddzielenia jej od świadczeń i usług zgodnie z wypracowanymi procedurami postępowania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w 2023 realizował *Program Ochrony „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – edycja 2023 pod nazwą „Otwarte oczy na zjawisko przemocy”*.

Program adresowany był do osób i rodzin zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym:

- dzieci i młodzieży;
- członków rodzin, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących;
- osób starszych;
- osób niepełnosprawnych;
- osób stosujących przemoc w rodzinie;
- świadków przemocy w rodzinie;
- przedstawicieli służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Efektom projektu było szerokie działanie uświadamiające i profilaktyczne wobec mieszkańców społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem grupy społecznej najbardziej narażonej – jaką są małe dzieci oraz seniorzy. Ponadto umożliwiło podjęcie działań skutkujących zwiększeniem specjalistycznej wiedzy członków tutejszego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Diagnostyczno-Pomocowych. Szczegółowe informacje dot. programu zostały zawarte w odrębnym sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Wejherowo na lata 2021 – 2024 za rok 2023.

4.4 WOLONTARIAT

W 2024r. kontynuowano rozpoczętą w 2019r. działalność Lokalnego Wolontariatu Opiekuńczego, którego celem jest:

1. pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w szczególności osobom niepełnosprawnym, starszym, przewlekłe chorym, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
2. rozwój i promocja idei wolontariatu na terenie Gminy Wejherowo;

3. kształtowanie pozytywnych postaw członków społeczności lokalnej w stosunku do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W roku sprawozdawczym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł 3 porozumienia z wolontariuszami. Dwóch wolontariuszy wspierało wychowawcę w czynnościach związanych z prowadzeniem działalności Placówki Wsparcia Dziennego w Warszkowie, natomiast jeden wolontariusz wspierał osobę niepełnosprawną z terenu gminy w funkcjonowaniu w życiu społecznym. Łącznie na rzecz ośrodka pracę wolontarystyczną wykonywało 9 wolontariuszy. Należy nadmienić, że nie w każdym przypadku pracy wolontarystycznej zawierane było porozumienie z wolontariuszem.

W dniu obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza zakupiono i przekazano upominki w postaci książek 9 wolontariuszom, chcąc w ten sposób podziękować im za ich wkład włożony na rzecz społeczności gminnej.

Warto podkreślić, iż wolontariat przynosi korzyści nie tylko osobom potrzebującym, ale jest również szansą dla wolontariuszy nabycia często pierwszych doświadczeń zawodowych, umiejętności i pracy w zespole. Otwiera drogę do poznania samego siebie, odkrycia własnej wrażliwości i uczucia odpowiedzialności za siebie i innych. Przede wszystkim jednak wolontariat jest okazją do zrobienia czegoś dobrego dla drugiego człowieka, co już samo w sobie stanowi olbrzymią satysfakcję. W związku z powyższym propagowanie wolontariatu wśród społeczności lokalnej jest działaniem niezwykle ważnym, które planujemy kontynuować w kolejnych latach.

4.5. DODATKOWE DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW.

1. Corocznie zwiększa się nawiązywanie współpracy ze Stowarzyszeniami, działającymi na terenie gminy Wejherowo. Kontynuowano współpracę z Kołami Gospodyń Wiejskich, Związkiem kombatantów i osób represjonowanych, sołtysami i radnymi gminy, PCK. W 2024r. kontynuowano współpracę z Aresztem Śledczym w Wejherowie oraz Klubem Radnych „Wspólny Powiat” w Radzie Gminy Wejherowo.
2. W dalszym ciągu kontynuowana jest akcja społeczna „Pudełko życia”. To projekt, który ma na celu zapewnienie osobom starszym, niepełnosprawnym oraz samotnym obok właściwej opieki, wsparcie w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia podczas udzielenie pomocy przez różnego rodzaju służby medyczne, socjalne i inne. Projekt zakłada umieszczenie wszystkich ważnych informacji o pacjencie w jednym miejscu. W pudełku znajduje się Karta informacyjna wypełniona zgodnie z instrukcją o danych pacjenta-mieszkańca, a więc: najważniejsze numery telefonów najbliższych, członków rodziny, których pragniemy poinformować, numer kontaktowy do opiekuna oraz inne ważne informacje dla służb ratowniczych (na co dana osoba choruje, na jakie leki jest uczulona, jakie leki przyjmuje). Można również umieścić wszelkie wypisy ze szpitali czy zaświadczenia lekarskie informujące o obecnym stanie zdrowia. „Pudełko życia” to opakowanie opatrzone specjalną naklejką, które powinno być ulokowane w łatwym do zlokalizowania miejscu, np. lodówce. Dlaczego lodówka – łatwość odnalezienia - znajduje się w prawie w każdym domu, prawie zawsze w kuchni lub w przyległym pomieszczeniu. W 2024 roku wydano 20 pudełek.
3. Od 2014r. na terenie gminy Wejherowo funkcjonuje Klub Integracji Społecznej z siedzibą w Bolszewie. Głównym zadaniem KIS jest reintegracja społeczna i zawodowa osób długotrwale bezrobotnych na terenie gminy Wejherowo oraz korzystających z pomocy społecznej, poprzez działania mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych, poprawę sytuacji życiowej uczestników oraz ich rodzin. W 2024r. z uwagi na brak zainteresowania ze strony podopiecznych tutaj Ośrodka KIS nie funkcjonował. Jednakże siedziba Klubu Integracji Społecznej był wykorzystywana jako miejsce spotkań pracowników tutaj Ośrodka ze społecznością lokalną w ramach realizacji projektów socjalnych.
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w odpowiedzi na potrzeby i oczekiwania mieszkańców gminy Wejherowo w roku 2024 kontynuował udzielanie wsparcia w postaci możliwości bezpłatnego skorzystania z pomocy bezstronnego mediatora. W ramach wyżej wymienionej oferty wsparcia mieszkańców Gminy Wejherowo może otrzymać wstępną pomoc w rozwiązywaniu konfliktów

rodziny. Zgodnie z założeniem konsultacji wspomagającej funkcjonowanie rodzin, mediacja może dotyczyć takich spraw jak: uzgodnienie warunków opieki nad dziećmi, kosztów utrzymania dzieci; uzgodnienie warunków opieki nad starszymi, niepełnosprawnymi członkami rodziny; podjęcie decyzji co do rozstania lub pozostawania w związku małżeńskim lub inne sprawy sporne, dotyczące konfliktów występujących w rodzinie zgodne z zadaniami realizowanymi przez tut. Ośrodek.

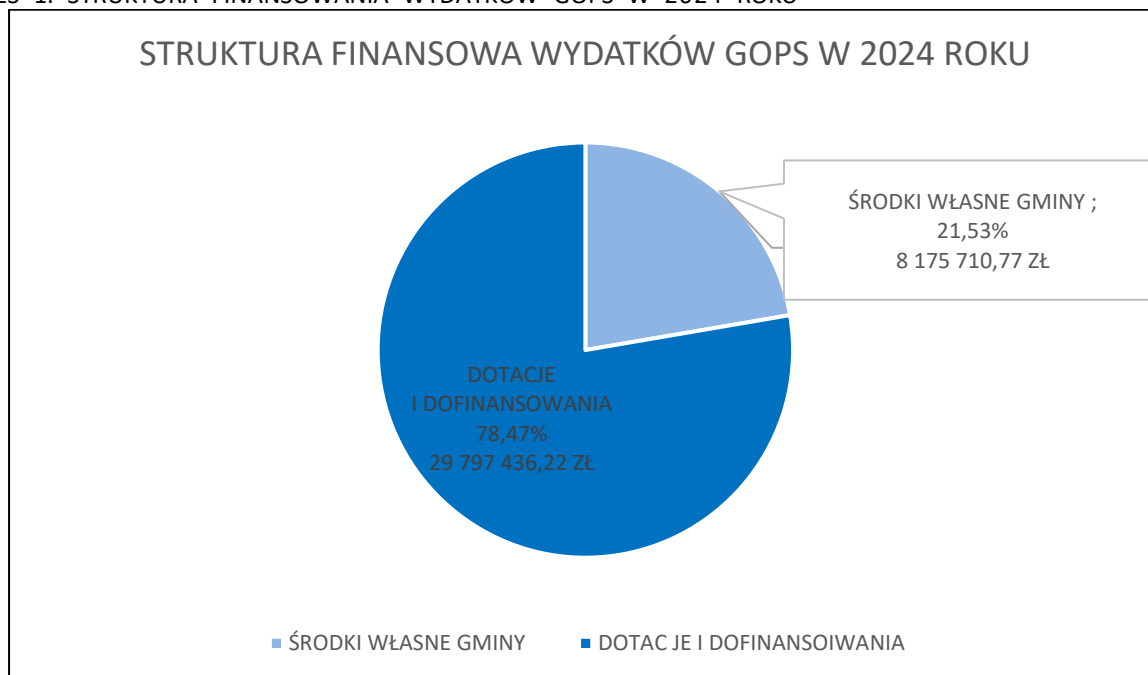
5. W 2024r. w środowisku lokalnym odbywały się uroczystości np.: Dzień Dziecka, Mikołajki gminne w Bolszewie oraz festyny sołeckie, dni sportu, warsztaty profilaktyczne w szkołach i sołectwach, warsztaty letnie, kolonie.
6. W okresie sprawozdawczym rozdysponowano wśród rodzin z terenu gminy Wejherowo 80 paczek żywnościowych oraz 112 paczek przemysłowych dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, zdrowotnej, osób samotnych, seniorów i dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
7. Rozwiązywanie problemów socjalnych klientów Ośrodka Pomocy Społecznej wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Powiatu Wejherowskiego. Do najważniejszych naszych partnerów należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie, Centrum Integracji Społecznej w Łęczycach, Centrum Zdrowia Psychicznego w Lęborku filia w Wejherowie, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wejherowie, Poradnia Zdrowia Psychicznego w Wejherowie, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Policja, Straż Miejska w Wejherowie, Caritas, Pomorska Grupa Poszukiwawczo - Ratownicza GRYF czy Polski Czerwony Krzyż.
8. Pracownicy socjalni tutejszego Ośrodka aktywnie współdziałają z Sądem Rejonowym w kwestiach udzielania informacji na wniosek o udostępnienie danych osobowych, wydawania opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą, kierowania wniosków o objęcie nadzorem rodzin, w których występują różnego rodzaju dysfunkcje Ponadto pracownicy socjalni wspólnie z kuratorami podejmują działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.
9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w styczniu 2024 roku podpisał porozumienie z Centrum Integracji Społecznej w Lęborku i Stowarzyszeniem EDUQ, dotyczące współpracy przy integracji zawodowej i społecznej osób z terenu Gminy Wejherowo podlegających wykluczeniu społecznemu. Porozumienie ma na celu aktywną pomoc osobom, mającym długotrwałe problemy ze znalezieniem stałego zatrudnienia oraz mającym problemy w odnalezieniu się w relacjach społecznych. W 2024 r. 16 osób zadeklarowało chęć uczestnictwa w zajęciach i zostało skierowanych do Centrum Integracji Społecznej. Natomiast 14 osób podpisało Indywidualny Plan Zatrudnienia Socjalnego i podjęło działania zmierzające do uzyskania umowy o pracę.
10. Ośrodek podejmuje również działania na rzecz zapobiegania problemowi alkoholowemu kierując klientów do stawienia się przed Gminną Komisją d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz współpracuje z Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie, wspierając osoby uzależnione lub współuzależnione od alkoholu czy innych środków psychoaktywnych.
11. W celu upowszechniania informacji oraz prowadzonej działalności Ośrodek współpracował także z środkami masowego przekazu. W prasie, biuletynie informacyjnym gminy, na stronie internetowej Ośrodka ukazywały się informacje dotyczące możliwości korzystania z różnych form pomocy, artykuły dotyczące realizowanych zadań oraz uruchamianych inicjatyw i przedsięwzięć. Ośrodek współpracował z Twoją Telewizją Morską oraz lokalną prasą tj. Nasza Gmina, portalami internetowymi: www.ug.wejherowo.pl, nadmorski24.pl; portalami społecznościowymi. Ośrodek prowadził także stronę internetową www.gops-wejherowo.pl oraz konto w mediach społecznościowych na portalu Facebooka, na których zamieszczał wiadomości i informacje dotyczące działalności placówki i realizowanych zadań.

5. INFORMACJA FINANSOWA ZE ŚWIADCZEŃ WYDATKOWANYCH W 2024 ROKU

Plan finansowy GOPS w Wejherowie na 2024 rok zakładał łączne wydatki na poziomie 39 857 572,60 zł. Rzeczywiste wydatki wyniosły 37 973 146,99 zł, co oznacza realizację planu finansowego na poziomie 95,27%.

Poniższy schemat przedstawia strukturę finansowania wydatków GOPS w 2024 roku:

WYKRES 1. STRUKTURA FINANSOWANIA WYDATKÓW GOPS W 2024 ROKU

Źródło: opracowanie własne

Należy podkreślić, iż 78,47 % wszystkich wydatków GOPS w Wejherowie w 2024 roku - tj. 29 797 436,22 zł – zostało sfinansowane z otrzymanych dotacji oraz dofinansowania. Wkład własny gminy Wejherowo w finansowaniu działalności GOPS wyniósł 8 175 710,77 zł. Udział wkładu własnego w finansowaniu działalności GOPS na poziomie 21,53 %, był niższy o ok. 1% w porównaniu do roku ubiegłego. Z analizy wykonania planu finansowego wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie w latach 2021-2024 wynika, iż środki finansowe – inne niż samorządowe, w 2024 r. stanowiły 78,47% budżetu, w 2023 r. stanowiły 77,69% budżetu, w 2022r. stanowiły 90,58% budżetu, w 2021 r. 93,62%. Zebrane dane przedstawia tabela poniżej.

TABELA 15. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO WYDATKÓW GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WEJHEROWIE ZA LATA 2021 R., 2022 R., 2023 R., 2024 R.

lata	środki samorządowe	dotacje	FC w tym DW, DO, ŻC i FP Ukrainie
2021 r.	4 162 498,88 zł	61 087 774,91 zł	12 484,00 zł
2022 r.	5 191 050,77 zł	38 923 880,82 zł	11 008 162,55 zł
2023 r.	6 479 969,28 zł	20 779 839,30 zł	1 789 908,80 zł
2024 r.	8 175 710,77 zł	29 467 845,36 zł	329 590,86 zł

źródło: opracowanie własne

Poza budżetem z Funduszu Solidarnościowego w 2024 r. GOPS w Wejherowie realizował dwa programy, tj. Opieka Wytchnieniowa – edycja 2024 r. – 69 927,12 zł i Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2024 r. – 393 080,83 zł.

Zestawienie wydatków GOPS na poszczególne zadania podejmowane w 2024 roku w porównaniu z poprzednimi latami przedstawiono w tabeli poniżej.

TABELA 16. WYDATKI GOPS NA REALIZOWANE ZADANIA.

Rozdział	Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
85153	Zwalczanie narkomanii	17 000,00	17 000,00	20 000,00	18 100,00
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	383 554,81	491 778,15	546 567,01	635 578,54
85195	Decyzje – ubezpieczenia zdrowotne	669,00	572,00	300,00	828,00
85202	Domy Pomocy Społecznej	513 160,11	679 583,92	973 248,29	1 297 6721,97
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	72 854,04	74 873,08	127 353,43	105 425,28
85504	Wspieranie rodziny (w tym Dobry Start)	644 644,69	692 859,78	235 564,32	297 491,93
85501	Świadczenia wychowawcze	44 210 727,20	18 738 365,07 do maja 2022	0,00	0,00
85502	Świadczenia rodzinne/FA/świadczenia wychowawcze	16 018 932,78	16 879 071,29	19 344 407,07	26 538 017,01
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	35 514,90	44 427,44	48 996,09	66 179,93
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	146 482,61	223 126,46	310 446,41	362 847,24
85215	Dodatki mieszkaniowe i dodatek Energetyczny/2024 r. -BON Energetyczny/	178 367,52	249 768,65	336 662,04	945 196,40
85216	Zasiłki stałe	408 989,84	539 952,40	612 870,37	850 964,69
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	2 128 856,72	2 784 226,68 w tym płace z DW i ŻC z FS	3 155 003,49	4 267 058,13
85228	Usługi opiekuńcze	186 819,33	279 812,26	419 219,20	384 537,38
85278	Zasiłki celowe – klęska żywiołowa	0	12 000,00	0,00	0,00
85295	Pozostała działalność, dod. Osłonowy, KWS	44 323,44	2 388 754,23 w tym DO i FPU „300zł”	180 588,94	704 038,08
85395	Pozostała działalność	0 ,00	10 602 963,93 w tym DW i ŻC	1 610 300,71	56 062,18
85415	Stypendia szkolne	56 400,00	68 500,00	59 456,00	44 177,60
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	97 976,80	204 241,80	224 292,00	182 760,80
85503	Karta Dużej Rodziny – obsługa	2 000,00	7 217,00	5 175,00	2 936,00
85508	Rodziny zastępcze			606 590,30	873 642,66
85513	Składki na FUZ – ŚR	103 000,00	144 000,00	232 676,71	339 632,17
		65 250 273,79	55 123 094,14	29 049 717,38	37 973 146,99

Źródło: opracowanie własne

Zwiększona kwota wydatków na realizację zadań GOPS w 2024 roku w stosunku do 2023 roku spowodowana jest wydatkami na realizację zadania inwestycyjnego w rozdziale 85219 – termomodernizacja budynku biurowego – etap I, zwiększeniem wydatków w rozdziale 85502 – świadczenia rodzinne, realizacją zadania - Bon Energetyczny w rozdziale 85215.

Obszary zwiększenia wydatków na **zadania własne** to realizacja zadań z zakresu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, pieczy zastępczej.

W planie finansowym wydatków, na pieczę zastępczą wydano w 2021r. – 415 639,24 zł, w 2022 r. - 491 766,97 zł, w 2023 r. - 606 590,30 zł a 2024 r. – 873 642,66 zł. Kwota przeznaczana na poczet współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej podlega ewaluacji, a różnice warunkowane są w części uzyskaniem pełnoletniości i usamodzielnieniem się wychowanków, przysposobieniem dzieci i adopcją lub przejściem z pieczy instytucjonalnej do rodzinnej. W porównaniu z latami ubiegłymi nastąpił wzrost wydatków na miesięczne koszty utrzymania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Na przestrzeni kilku ostatnich lat zauważa się, iż liczba dzieci przebywających w zastępczych formach opieki utrzymuje się na podobnym, dość wysokim poziomie.

W tabelach poniżej nie ujęto środków otrzymanych poza budżetem, tj.:

1. Środków z Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na zapewnienie dodatkowych godzin usług opiekuńczych, opieki wytchnieniowej i asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

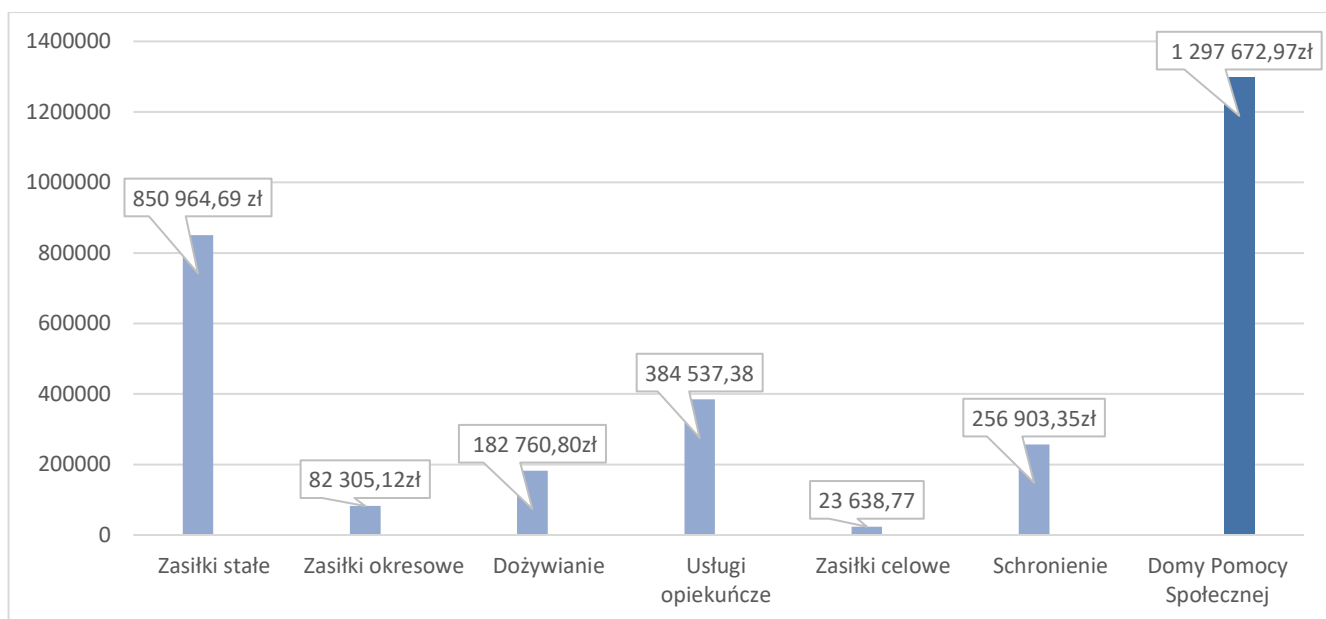
TABELA 17. WYDATKI GOPS NA REALIZOWANE ŚWIADCZENIA.

Zadania					
Kwota wypłaconych świadczeń w pełnych złotych					
świadczenie	2020	2021	2022	2023	2024
Ustawa o pomocy społecznej					
Zasiłki stałe	415 422	408 990	539 952	607 084	850 964,69
Zasiłki okresowe	23 675	21 567	39 289	64 625	81 042,92
Dożywianie	65 470	97 977	204 242	213 100	182 760,80
Usługi opiekuńcze	159 622	186 820	279 812	419 219	384 537,38
Zasiłki celowe	104 458	21 139	21 655	39 035	23 638,77
Schronienie	71 609	103 778	164 942	223 996	256 903,35
Domy pomocy społecznej	443 117	513 161	679 584	922 635	1 297 672,97
Ustawa o św. rodzinnych					
Zasiłki rodzinne z dodatkami	12 282 300	3 718 068	3 245 334	2 880 455	6 556 769
Świadczenia opiekuńcze	38 130	8 650 379	9 987 280	12 594 559	14 934 703
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	240 000	238 000	193 000	152 000	120 000
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne	123 605	1 049 804	1 476 773	1 962 433	2 844 280
Świadczenie rodzicielskie	1 229 636	1 167 891	842 180	763 361	755 398
Jednorazowe świadczenie pieniężne z tytułu urodzenia więcej niż dwojga dzieci	0	0	0	0	0
Ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci					
	43 119 161	43 837 128	18 738 365	35 978	120 929
Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów					
	798 702	793 370	747 584	661 430	662 136
Ustawa o zasiłkach dla opiekunów					
Zasiłki dla opiekunów	38 440	27 280	8 260	0	0

Składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe i zdrowotne	5 801	1 877	1 761	0	0
Ustawa o DM I DE i BON Energetyczny	(od 2016r. łącznie z dodatkiem energetycznym)				
	137 031	178 366	249 769	336 662	945 196,40
Ustawa o systemie oświaty					
Pomoc materialna dla uczniów	57 740	56 400	68 500	59 456	44 177,60
Ustawa o systemie pieczy zastępczej					
	385 167	414 726	491 767	606 590	873 642,66

Źródło: opracowanie własne

WYKRES 2. WYDATKI NA ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2024 ROKU.

źródło: opracowanie własne

6. ANALIZA KLIENTÓW GOPS ZA 2024 ROK

6.1. RODZINY KORZYSTAJĄCE ZE WSPARCIA SPOŁECZNEGO

W 2024 roku z pomocy społecznej skorzystało 648 osób w 287 rodzinach, w tym rzeczywista liczba rodzin korzystających wyniosła 261 rodzin (613 osób w rodzinie) oraz objętych pracą socjalną 83 rodziny (188 osób w rodzinie). Z danych wynika, iż 188 rodzinom (344 osób w rodzinie) przyznano pomocy w formie świadczeń pieniężnych oraz 137 rodzinom (420 osoby w rodzinie) świadczeń niepieniężnych.

Ponadto 76 rodzinom udzielono poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego oraz rodzinnego) oraz 3 rodzinom w formie interwencji kryzysowej.

Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń na przestrzeni lat 2021-2024 przedstawia się następująco:

TABELA 18. LICZBA OSÓB I RODZIN OBJĘTA POMOĄ SPOŁECZNĄ.

Liczba osób i rodzin korzystająca ze świadczeń	2021		2022		2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Ogólna liczba	223	592	240	608	291	742	287	648
W tym rzeczywista liczba korzystających	196	495	221	559	266	661	261	613
a) w tym świadczenia pieniężne	135	251	170	374	180	379	188	344
b) w tym świadczenia niepieniężne	108	343	116	394	158	503	137	420
Praca socjalna	27	96	53	161	25	81	83	188

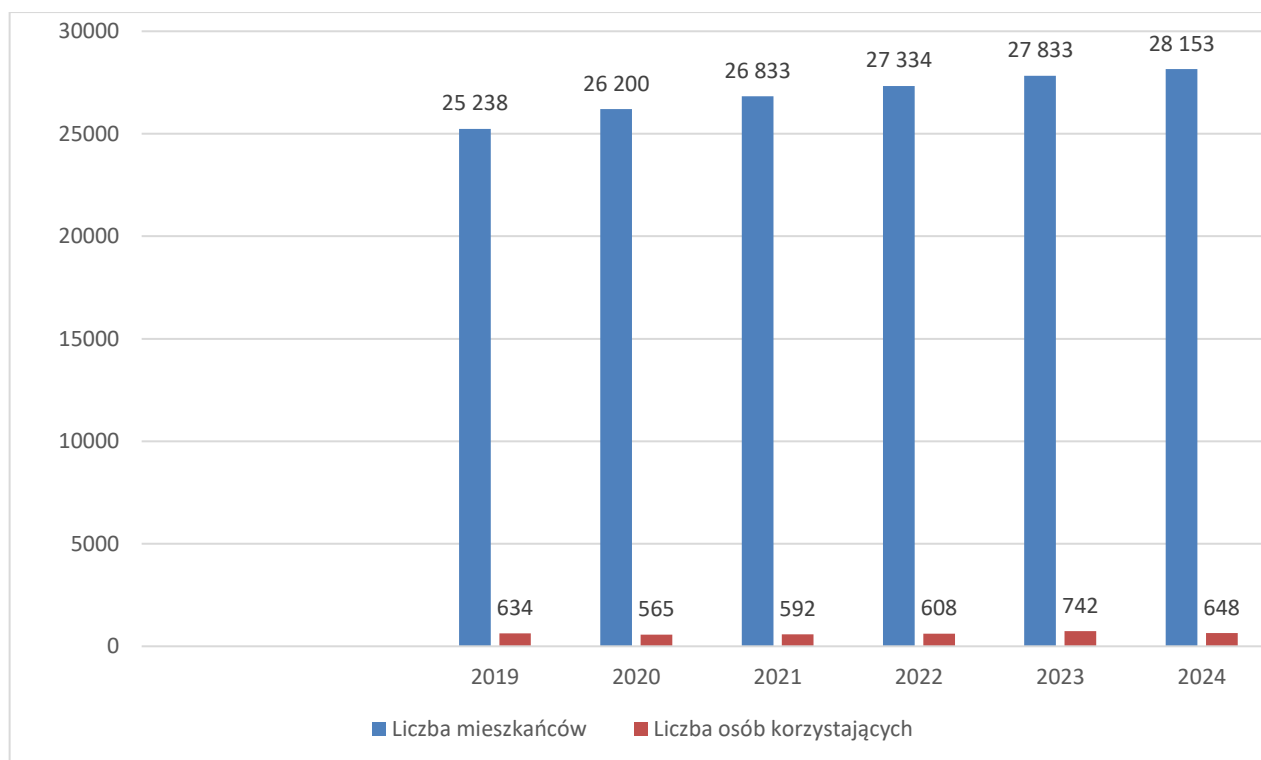
źródło: opracowanie własne

Pojawiająca się niewielka tendencja malejąca liczby świadczeniobiorców ma swoje przełożenie na liczbę osób objętych pomocą z uwagi na lepszą sytuację materialną rodzin gminy Wejherowo. W 2024 r. nadal więcej rodzin otrzymywało świadczenia pieniężne tj. 188, jednakże ze świadczeń niepieniężnych skorzystało 137 rodzin.

Analiza danych za 2024 r. wskazuje, iż ogólna rzeczywista liczba osób objętych wsparciem wyniosła 648. Odsetek osób otrzymujących świadczenie pieniężne wyniósł 53,09 %, niepieniężne 46,91%. Odsetek osób otrzymujących świadczenia pieniężne wynosi 45,03% w stosunku do osób otrzymujących świadczenia niepieniężne 54,97%. Porównując ubiegły rok należy zauważyć, że w 2024 roku również więcej osób otrzymało pomoc w formie niepieniężnej. Natomiast znacznie zwiększa się ilość osób korzystających ze wsparcia w postaci pracy socjalnej.

W stosunku do roku 2023 liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenia wyniosła 742 osób, zaś 2024 roku liczba ta zmalała do 648 osób. Mamy do czynienia z obniżką liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, co obrazuje poniższy wykres. Powodem tego jest lepsza sytuacja materialna rodzin, która związana jest między innymi z wyższymi zasiłkami dla rodzin wychowujących dzieci.

WYKRES 3. LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ.

źródło: opracowanie własne

TABELA 19. TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ.

Wyszczególnienie	2024		2023		2022		2021	
	RODZINY	OSOBY	Rodziny	Osoby	Rodziny	Osoby	Rodziny	Osoby
Rodziny ogółem	293	687	281	710				
1 osoba	162	162	145	145	125	125	106	106
2 osoby	29	58	25	50	22	44	26	52
3 osoby	26	78	25	75	23	69	24	72
4 osoby	25	100	32	128	22	88	21	84
5 osób	29	145	29	145	25	125	18	90
6 osób i więcej	22	144	25	167	23	157	28	188
Rodziny z dziećmi	98	4488	110	497				
1 dziecko	14	42	22	63	12	32	26	79
2 dzieci	26	94	29	111	27	96	15	54
3 dzieci	34	160	34	164	29	142	24	119
4 dzieci	18	106	17	98	17	105	13	79
5 dzieci	3	20	3	19	2	13	10	69
6 dzieci	2	16	4	32	4	31	1	8
7 i więcej dzieci	1	10	1	10	1	10	1	9
Rodziny niepełne	37	138	43	159				
z 1 dzieckiem	5	13	10	25	5	10	10	26
z 2 dzieci	13	39	12	37	15	47	7	21
z 3 dzieci	13	54	14	61	8	34	4	16
z 4 dzieci	6	32	7	36	7	40	5	29
Rodziny emerytów i rencistów	37	60	43	64				
1 osoba	26	26	32	32	23	23	14	14
2 osoby	6	12	6	12	4	8	6	12
3 osoby	2	6	2	6	4	12	2	6
4 osoby i więcej	3	16	3	14	3	15	2	12

źródło: opracowanie własne

Analiza rodzin objętych pomocą społeczną wskazuje, iż w największym stopniu udzielono pomocy rodzinom jednoosobowym - 162 (osobom samotnym). W dalszej kolejności rodzinom dwuosobowym i pięciosobowym –29 oraz trzynosobowym – 26, następnie rodzinom czterosobowym - 25 oraz sześćciosobowym i więcej 22.

TABELA 20. POWODY PRYZYNAWANIA POMOCY

Przyczyna zgłoszenia	2022 Liczba osób	2022 Liczba rodzin	2023 Liczba rodzin	2023 Liczba osób	2024 Liczba rodzin	2024 Liczba osób
ubóstwo	281	132	155	331	154	278
sieroctwo	0	0	0	0	0	0
bezdomność	19	19	27	27	32	32
potrzeba ochrony macierzyństwa	232	40	49	271	44	235
w tym wielodzietność	190	32	38	221	36	198
bezrobocie	175	51	48	149	47	119
niepełnosprawność	271	133	158	319	156	308
długotrwała lub ciężka choroba	334	157	184	374	179	351
Bezradność w sprawach opiek.-wych., w tym:	192	47	53	226	50	214
- rodziny niepełne	105	30	32	118	29	109
- rodziny wielodzietne	82	15	18	94	13	72
przemoc w rodzinie	32	7	8	33	13	48
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	30	19	20	29	26	29
narkomania	6	2	5	9	8	14
trudności w przystosowaniu po ZK	5	5	5	5	9	9
trudności w integracji uchodźców	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	0	0	2	3	1	3
sytuacja kryzysowa	17	5	7	20	5	17
klęska żywiołowa lub ekologiczna	7	2	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne.

Najczęstszą przyczyną ubiegania się o pomoc w rodzinach w 2024 roku (poza ubóstwem), podobnie jak w roku ubiegłym była długotrwała lub ciężka choroba któregoś z członków rodziny oraz niepełnosprawność. Liczba rodzin ubiegających się o pomoc z tego powodu, kształtuje się podobnie jak w latach poprzednich. Jak wynika z powyższych danych kolejnym najczęstszym powodem udzielania pomocy w 2024 roku była potrzeba ochrony macierzyństwa oraz bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

W szczególności rok 2024 również związany z działaniami informacyjnymi, profilaktycznymi i zabezpieczeniem potrzeb klientów ukierunkowany został na wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych korzystających już ze świadczeń ośrodka bądź nowych zgłaszających się po pomoc.

Przyczyny, które mogą mieć wpływ na spadek liczby rodzin wymagających pomocy finansowej lub w formie rzeczowej to dobra sytuacja na rynku pracy, coraz mniejsze rejestrowane bezrobocie. Na poprawę sytuacji materialnej rodzin w szczególności wielodzietnych znaczący wpływ ma kontynuacja świadczenia wychowawczego oraz Programu Dobry Start, które stanowią dodatkowe źródło dochodu, niewpływające na zmniejszenie innych świadczeń.

7. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ

7.1. ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

Dnia 20 września 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, która wraz z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych stanowi znaczący krok w realizacji Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, którą Polska ratyfikowała 6 września 2012 r. Ustawa o dostępności, wprowadziła wymóg, by każdy podmiot podlegający ustawie zapewniał dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień. Oznacza to konieczność przygotowania budynków, zasobów cyfrowych, procedur i form komunikacji (obsługi) w taki sposób, by każdy obywatel mógł skorzystać z usług świadczonych przez podmiot. Szczególnie ważne jest to, że podmiot publiczny musi usunąć bariery i dbać o to, by one nie powstały w przyszłości.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie jako jednostka wspierająca społeczność Gminy Wejherowo dostrzega konieczność zapewnienia szczególnej opieki oraz podjęcie szczególnych działań w stosunku do osób, które trwale lub tymczasowo nie mogą na równi z innymi korzystać z życia publicznego. Wychodząc naprzeciw osobom ze szczególnymi potrzebami i na podstawie art. 14 pkt 5, w związku z art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie w marcu 2021 roku przyjęty został Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Opracowany plan działania ma na celu zdiagnozowanie obszarów, które w sposób niewystarczający wspierają ww. osoby, a w konsekwencji określenie odpowiednich działań korygujących. Działania określone w planie będą wpisywały się w *Standard Minimum na rzecz osób z niepełnosprawnościami i otoczenia* opracowanego przez Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot.

Zgodnie z założeniami Planu działania określono następujący zakres działań na rok 2024, które zostały zrealizowane w sposób terminowy:

1. Podejmowanie działań mające na celu ciągłe udoskonalanie strony internetowej GOPS do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.
2. Wdrożenie działań przyjętych w programach działania dotyczących przystosowania obiektu oraz strony internetowej do wymogów w zakresie architektonicznym, informacyjno-komunikacyjnym oraz cyfrowym do osób ze szczególnymi potrzebami.
3. Monitorowanie realizacji przyjętych programów działania.
4. Działania mające na celu zapewnienie dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w roku 2023 uzyskał dofinansowanie na realizację złożonego wniosku w ramach Programu „Dostępna przestrzeń publiczna”. W ramach projektu zakupiono: plan tyflograficzny, 28 oznakowań pomieszczeń alfabetem Braille’a oraz pętlę indukcyjną. Wartość projektu - 12.700,00 zł, uzyskane dofinansowanie - 10.160,00 zł.

Ponadto w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie został przeprowadzony raport z audytu dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej, w którym podano zalecenia uwzględniające minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami określone w ustawie o dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W toku dalszych procedur planuje się dalsze udoskonalanie obiektu oraz strony internetowej do wymogów w zakresie architektonicznym, informacyjno-komunikacyjnym oraz cyfrowym do osób ze szczególnymi potrzebami, jak również wspieranie osób ze szczególnymi potrzebami do dostępności w zakresie architektonicznym, informacyjno-komunikacyjnym oraz cyfrowym.

8. PODSUMOWANIE

Rekomendacje zawarte w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok, dotyczące działań w szczególności nakierowanych na wsparcie klientów w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na udzielanie pomocy i wsparcia w formie świadczeń, rozwój inicjatyw wspierających osoby starsze i niepełnosprawne zostały uwzględnione w działaniach podjętych przez GOPS w Wejherowie w 2024 roku. Dokonując analizy przedstawionych w powyższym sprawozdaniu danych należy wskazać przede wszystkim na następujące rekomendacje dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie uwzględniając pojawiające się kryzysy społeczne i humanitarne spowodowane sytuacją geopolityczną w Europie.

Rok 2025 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie kontynuacją realizowanych zadań wynikających z obowiązujących ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna, w szczególności poprzez:

1. dalsze zabezpieczenie środków finansowych na udzielenie pomocy i wsparcia w formie świadczeń o charakterze materialnym i finansowym na poziomie rzeczywistym i prawnie uzasadnionych potrzeb mieszkańców gminy zgodnie z prognozami zawartymi w ocenie zasobów w celu utrzymania dotychczasowej infrastruktury pomocy społecznej zgodnie z powierzonymi zadaniami;
2. dalszy rozwój metod pracy socjalnej i technik systemowej pracy z rodziną z wykorzystaniem standaryzowanych narzędzi ukierunkowanych na wspieranie samodzielności klientów, by zapoczątkować proces zmiany wykorzystując zasoby systemu rodzinnego i jej członków, kontynuując tym samym oddzielenie zadań związanych z prowadzeniem postępowania administracyjnego od świadczenia pracy socjalnej i usług, wypracowanych podczas realizacji projektu „Wdrażanie usprawnień organizacyjnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie”;
3. prowadzenie działań aktywizujących Klientów pomocy społecznej w ramach projektów socjalnych i programów kierowanych do poszczególnych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym; dalsze pozyskiwanie środków zewnętrznych na ich realizację;
4. rozszerzanie pakietu usług oraz podnoszenie jakości oferowanych usług społecznych poprzez dalszy rozwój narzędzi niezbędnych w pracy, dostosowywanie oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, technik i narzędzi, monitorowaniem funkcjonowania jednostki i dokonywaniem ewaluacji pracy jednostki;
5. kontynuację realizacji gminnych programów w tym w zakresie wspierania rodziny, przeciwdziałania narkomanii, alkoholizmowi oraz przemocy i poszerzanie oferty usług, stanowiących podstawę do rozwoju metod pracy środowiskowej czy grupowej z partnerstwem z organizacjami pozarządowymi czy sektorem ekonomii społecznej;
6. podejmowanie działań w kierunku profesjonalizacji oraz wzmocnienia i doskonalenia kompetencji kadry Ośrodka służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. dostosowanie zatrudnienia do występujących potrzeb, wdrażanie systemu szkolenia i dokształcania pracowników, wprowadzenie elektronicznego zarządzania dokumentacją, analizę potrzeb oraz monitorowanie i ewaluację pracy ośrodka;
7. rozwój i utrzymanie infrastruktury jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w celu prawidłowego realizowania polityki społecznej oraz programów i projektów lokalnych o charakterze społecznym, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych;
8. prowadzenie działań w zakresie zwiększenia dostępu do usług wsparcia rodziny poprzez m.in. poprzez:
 - wspomaganie funkcjonowania rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez rozwój specjalistycznego wsparcia rodziny, między innymi poprzez rozwój usługi asystentury rodzinnej;
 - podnoszenie standardów istniejących placówek wsparcia dziennego, klubów gier celem rozszerzenia oferty spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży;
 - rozpropagowanie idei stworzenia systemu rodzin wspierających jako naturalnej metody

wspierającej rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- organizacja poradnictwa specjalistycznego w szczególności psychologicznego dla dzieci i młodzieży;

9. promocja i tworzenie warunków do dalszego rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, doskonalenia metod pracy, poradnictwa specjalistycznego, dostosowanego do indywidualnych potrzeb mieszkańców Gminy Wejherowo.
10. realizowanie działań profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej poprzez lokalne kampanie społeczne, wzmożoną koordynację działań służb i instytucji, monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych problemem przemocy po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, podejmowanie inicjatyw służących edukacji społeczeństwa, rozszerzanie oferty pomocowej dla małoletnich dzieci dotkniętych przemocą oraz wprowadzenie zmian związanych z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
11. zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez m.in.:
 - poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia poprzez podniesienie standardów usług dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach działalności placówek wsparcia dziennego dla seniorów; zapewnienie podopiecznym wsparcia w formie usług opiekuńczych;
 - zapewnienie odpowiedniej opieki w miejscu zamieszkania, angażowanie pomocy sąsiedzkiej, aktywizowanie środowiska lokalnego na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym, zarówno samotnym jak i pozbawionym opieki ze strony rodziny,
 - upowszechnianie alternatywnych form wsparcia takich jak: dzienni opiekunowie, teleopieka; rozważenie możliwości umożliwienia osobom potrzebującym bezpłatnego wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego;
 - podejmowanie dalszych inicjatyw wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez kontynuację Programu Senioralnego dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2024
12. propagowanie i rozwój idei wolontariatu w szczególności na rzecz osób starszych, dzieci i młodzieży;
13. realizacja działań mających na celu ograniczenie wykluczenia społecznego poprzez rozwijanie współpracy ze służbami zatrudnienia, prowadzącej do aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie: upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.
14. dalszy rozwój działań na rzecz integracji i partycypacji mieszkańców w życiu społecznym oraz rozwijanie zintegrowanego lokalnego systemu wsparcia na rzecz osób i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym wspierania zarówno pod względem finansowym, jak i kadrowym;
15. efektywne udzielanie wsparcia osobom i rodzinom jej potrzebującym z obszaru Ukrainy dotkniętym w sposób bezpośredni lub pośredni działaniami wojennymi w wyniku agresji Federacji Rosyjskiej;

Podsumowując, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w bieżącym roku będzie nadal realizować działania statutowe na podstawie zdiagnozowanych potrzeb i problemów klientów w oparciu o zmieniające się ustawodawstwo. Praca z osobami wymagającymi wsparcia będzie opierała się na zaspokojeniu bieżących, podstawowych potrzeb oraz długoplanowym działaniu prowadzącym do pozyskiwania lub odbudowania zasobów własnych, poszerzaniu możliwości samodzielnego funkcjonowania i umiejętnego korzystania z dostępnych zasobów i uprawnień.

Rok 2025 będzie rokiem podejmowania nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała na aktualne problemy mieszkańców z terenu Gminy Wejherowo.

Coroczna analiza pozwala ocenić stopień realizacji zadań wykonywanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie oraz określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Stanowi również podstawę do prognozowania zmian i planowania potrzeb na kolejne okresy.

9. SPIS TABEL

Tabela 1. Przyznane i wypłacone zasiłki stałe.....	15
Tabela 2. Świadczenia rodzinne.....	23
Tabela 3. „Za życiem”.....	25
Tabela 4. Świadczenia wychowawcze.....	26
Tabela 5. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.....	26
Tabela 6. Karta dużej rodziny –	27
Tabela 7. Program „czyste powietrze” –	28
Tabela 8. Świadczenie dodatek osłonowy –	28
Tabela 9. Dodatek węglowy –	29
Tabela 10. Dodatek dla gospodarstw domowych –	30
Tabela 11. Bon energetyczny.....	31
Tabela 12. Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł przyznane dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym.....	31
Tabela 13. Dodatki mieszkaniowe.....	32
Tabela 14. Stypendia i zasiłki stałe.....	32
Tabela 15. Wykonanie planu finansowego wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie za lata 2021, 2022, 2023, 2024.....	37
Tabela 16. Wydatki GOPS na realizowane działania.....	38
Tabela 17. Wydatki GOPS na realizowane świadczenia.....	39
Tabela 18. Liczba osób i rodzin objęta pomocą społeczną.....	41
Tabela 19. Typy rodzin objętych pomocą społeczną.....	43
Tabela 20. Powody przyznania pomocy.....	44

10. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura finansowania wydatków GOPS w 2024 roku.....	37
Wykres 2. Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej w 2024 roku.....	40
Wykres 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.....	42